

Til medlemmene i Universitetets utdanningsutvalg

Innkalling til møte i Utdanningsutvalget – Møte 6 2018

Tidspunkt: 8. november 2018, Kl. 09.00–12.00

Møtested: Muséplassen 1, Kollegierommet

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Protokoll fra møtet 4.oktober er ikke klar ennå.

III Diverse tilbakemeldinger fra utvalgsleder

Presentasjon:

Sak 75/18 Status opt-out pilotprosjekt
Saknotat ved Studieadministrativ avdeling
Presentasjon ved professor Michael Robert Tatham

Sak 76/18 Mentorordning – fra pilot til storskala.
Presentasjon fra Matnat ved Thomas Kalvik
Presentasjon fra BiOrakel.Endre Lygre og Sondre Olai Spjeld
Presentasjon fra Det juridiske fakultet
Saksforelegg fra SA (Hege Råkil fra Sammen)

Vedtakssaker:

Sak 77/18 Studieportefølje
Saknotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 78/18 Oppfølging av handlingsplan for kvalitet i utdanningen- prioritering av fellestiltak for 2019 (læringsstøtte)
Saknotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 79/18 Opptakssrammer 2019
Saknotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 80/18 Forsinket sensur
Saknotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 81/18 Møteplan for Utdanningsutvalget for 2019
Saknotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 82/18 Oppfølging av humaniorastrategien
Saknotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 83/18 Endringer i grads- og studieforskriften ved Universitetet i Bergen
Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssaker:

Sak 84/18 Forskrift om opptak til master
Saknotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 85/18 Innspill til KD. Ny stortingsmelding om internasjonal studentmobilitet
Saksnotat ved Studieadministrativ avdeling

Orienteringssaker:

Sak 86/18 Merittering
Saknotat ved Studieadministrativ avdeling

Sak 87/18 Akademisk skrive støtte- prosjektbeskrivelse
Saknotat fra Universitetsbiblioteket

Sak 88/18 Lektorutdanningen – rapport fra arbeidsgruppe
Saknotat fra Studieadministrativ avdeling

Sak 89/18 Eventuelt

Kommende saker:

- Breder studieprogram
- Oppfølging av Stortingsmelding nr. 16 (handlingsplan)
- Handlingsplan for EVU, tiltaksplaner

Årshjulsaker i Utdanningsutvalget:

Februar: Satsingsområder for insentivmidler
Mars: Programoppretting
April: Utdanningsmeldingen
Mai: Melding om internasjonalisering
Mai: Orientering om planer for opptaket
Mai: Nasjonal studiekvalitetskonferanse
September: Opptak og studentrekrutteringsmelding
September: Studiestart
Oktober: Melding om opptaket
Oktober: Årsmelding fra Læringsmiljøutvalget
November: Studieportefølje
November: Opptaksrammer
November: Oppfølging av Stortingsmelding nr. 16
Desember: Internt studiekvalitetsseminar

UNIVERSITETET I BERGEN
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte:

Sak 75/18 Status opt-out pilotprosjekt

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Presentasjon

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 8. november 2018

Ephorte:

Obligatorisk utveksling – løypemelding

Bakgrunn og status

Det vises til tidligere drøftings- og orienteringssaker i UU (57/17 og 74/17) om et prøveprosjekt for forventet utveksling (aktiv avmelding av utveksling). Pilotprosjektet hadde oppstartsmøte for involverte studieprogram i januar 2018. Siden da har man arbeidet frem en overordnet modell for piloten og fagmiljøene har lagt til rette for endringer i sine studieprogram. Det vil ta tid å se effekten av prosjektet, målt i antall utreisende studenter, da de som er omfattet av ordningen ikke skal reise ut før tidligst høsten 2019. Det vi imidlertid allerede kan si noe om på bakgrunn av piloten, er hvordan vi kan anrette ulike prosesser i forkant av utvekslingsoppholdet for å gjøre det lettere for studenter å reise ut, og som samtidig kanskje kan lette på noe av arbeidsbyrden for involverte saksbehandlere. Her lener vi oss spesielt på det bachelorprogrammet i europastudium (BASV-EUR) har konkludert med så langt. Av de tre pilotprogrammene er BASV-EUR kommet lengst i den konkrete planleggingen, ettersom de innfører obligatorisk utveksling allerede for eksisterende kull (med et noe «frivillig» tilsnitt). Tysk (BAHF-TYS) og Religion (BAHF-RELV) innfører ordningen for det nye kullet høsten 2018.

Prosessene man har sett på i arbeidet med en ny modell for utveksling er:

- Forhåndsgodkjenning:

Med avtaler som er godt forankret i fagmiljøet kan man gi forhåndsgodkjenning basert på *institusjonen* heller en basert på *emnene* studenten skal ta ute. Dersom studenten er nominert på en forhåndsgodkjent avtale og skal ta frie studiepoeng faller behovet for en egen forhåndsgodkjenningsprosess for emner bort. I stedet for å søke om forhåndsgodkjenning får studentene informasjon om generelle prinsipper og emnevalg under oppholdet. Omfang og periode for oppholdet rapporteres til Lånekassen i FS av saksbehandler.

Samtidig som studentene i dag skal søke forhåndsgodkjenning må de også sende søknad til vertsuniversitetet og fylle ut en Learning Agreement (denne er i ferd med å bli digitalisert). Ved å fjerne prosessen med forhåndsgodkjenning vil studenten få én mindre administrativ belastning i en fase av utvekslingen som ofte oppleves forvirrende. Selv om opplegget forenkler prosessen og saksbehandlingen stiller det høyere krav til fagmiljøet om å kvalitetssikre sine samarbeidspartnere.

- Søknadsprosess («valg»)
 - BASV-EUR ønsker å teste ut en løsning der studentene kan sette opp to valgalternativ (i motsetning til dagens 5 mulige søknadsalternativer). Det viser seg nemlig at 75-

80% av søkerne får førstevalget i ordinært opptak, så dermed ønsker man å teste om to alternativ er nok.

- BASV-EUR skal teste valgprosessen i Opptak i FS/Søknadsweb. Her testes ikke nødvendigvis den tekniske løsningen, men mer hvordan studentene velger og hvordan de fordeler seg på avtalene (altså hvor godt fungerer veiledning og informasjon i forkant). Man har ikke landet på en teknisk løsning som vil gjøre valget/søknaden smidigere og enklere for student/saksbehandler.

Utvikling/anskaffelse av en søknadsportal avhenger også av nasjonale prosesser (BOTT)

- Informasjonsregime:

Den foreslåtte prosedyren innebærer at det er viktig med et gjennomtenkt informasjonsopplegg gjennom hele prosessen. Siden Mitt UiB er den informasjonsplattformen studentene i dag forholder seg aktivt til, er dette en mulig kanal. Forslag til informasjonskonsept baserer seg på en idé om et «Dashboard» for utveksling hvor studentene kan følges gjennom de ulike fasene i utvekslingen steg for steg. Det er utviklet en løsning for et «utvekslingsemne» som i motsetning til tidligere studieplanelement henter kullinformasjon fra FS og opprettes i Mitt UiB. Studentene har i tidligere tilbakemeldinger stilt seg positive til å samle relevant informasjon på ett sted.

- Alternativt opplegg for dem som av ulike grunner velger å bli hjemme heller enn å dra på utveksling må utarbeides og konkretiseres av fagmiljøene.

Professor Michael Robert Tatham ved Institutt for sammenlignende politikk vil gi en kort presentasjon av status for pilotprogrammet BASV-EUR.

Neste steg

I et brev av 1. oktober (ephorte 2018/11989-1) inviterer Forsknings- og høyere utdanningsministeren UiB til å komme med innspill til stortingsmeldingen om internasjonalt studentmobilitet. Ministeren skriver at «Min ambisjon med denne stortingsmeldingen er å bidra til en kulturendring i universitets- og høyskolesektoren, slik at mobilitet blir en integrert del av alle norske studieprogrammer. Utenlandsopphold skal være normalen, ved at institusjonene legger til rette for at alle studenter skal reise ut. Samtidig må man også sørge for at de som av ulike årsaker ikke reiser ut, blir del av et internasjonalt studiemiljø her hjemme.»

Med gode utreisetal og pilotprosjektet innen obligatorisk utveksling er UiB allerede godt i gang med å tenke at et utenlandsopphold skal være normalen. Selv om piloten ikke er avsluttet, ønsker man å få flere fagmiljø med på tankegangen som ligger til grunn for å innføre en forventning om at alle studenter skal på utveksling. Viktig å tenke på i så måte er:

- Forenkling av forhåndsgodkjenningsprosessen – et gode for både student, saksbehandler og vitenskapelig ansatt
- Faglig forankring av avtalene

- Færre avtaler? (Fornyning av Erasmus-avtalene i 2019/20)

Fakultetene (inkludert institutter og studieprogram) er bedt om å komme med innspill til ministerens brev, og dette er satt opp som en egen drøftings sak i dagens møte i UU (sak 84/18), se eget punkt.

UNIVERSITETET I BERGEN
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte:

Sak 76/18 Mentorordning – fra pilot til storskala

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Presentasjoner og saksforelegg

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 8.november 2018

Ephorte:

Bakgrunn

Tilskuddsordningen **Studenter – psykisk helse og rusmiddelbruk** er nå kunngjort på Helsedirektoratets nettsider. Formålet med ordningen er: *å styrke studenters psykiske helse og forebygge problemer knyttet til rusmiddelbruk, enten gjennom helsefremmende og forebyggende tiltak eller gjennom utvikling av tjenestetilbud. Tiltak som bidrar til å heve kunnskapen om studenters helse og trivsel, eller som stimulerer studiestedene til å etablere retningslinjer for rusmiddelbruk og andre rusmiddelforebyggende tiltak ved studiestedene kan også støttes.*

Sammen har tatt kontakt med UiB og informerer om mulighet for samarbeidsprosjekt når det gjelder midler knyttet til psykisk helse og rus, og trekker opp mentorordninger som et aktuelt samarbeidsprosjekt

Hege Råkil fra Sammen er villig til å dra søknaden og de er klare til å samarbeide med Utdanningsutvalget.

Utdanningsutvalget inviteres til å være med å gi en retning og forme omfanget på søknaden. Kanskje 1-2 fakulteter, og i så fall hvilke? Skal vi til eksempel gå for MN-modellen eventuelt i kombinasjon med noe mer?

Bakgrunnstoff til saken:

Utlysning på Helsedirektoratets sine sider: Tilskuddsordningen **Studenter – psykisk helse og rusmiddelbruk** <https://helsedirektoratet.no/tilskudd/Studenter-psykisk-helse-og-rusmiddelbruk>

Lenke til stortingets vedtak om mentorordning <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Vedtak/Vedtak/Sak/?p=67754>. Vedtakstekst for vedtak 769: *Stortinget ber regjeringen utrede hvordan man trinnvis kan innføre en mentorordning i høyere utdanning*

Oppslag i Khrono om mentorordningen: <https://khrono.no/venstre-iselin-nybo-mentor/mentorordningen-for-studentene-kommer-tidligere-enn-forst-antatt/225652>

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til diskusjon og i sammenheng med presentasjoner fra MN-fakultetet og BiOrakel

Sak 77/18 Studieportefølje

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Vedtaks sak

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 8. november 2018

Ephorte: 2018/3405

Bakgrunn

Programopprettingskomitéen for 2018 har vurdert tre søknader om oppretting av nye studieprogram:

- **Master i sosiologi med integrert praktisk-pedagogisk utdanning**, fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet (SV)
- **Master i helse og samfunn**, fra Det medisinske fakultet (MED)
- **International Master of Science in Marine Biological Resources**, fra Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (MatNat)

Komitéen har også vurdert et førsteutkast til søknad om oppretting av en ny praktisk-pedagogisk utdanning i skapende og utøvende kunstfag. Fakultet for kunst, musikk og design (KMD) har valgt å ikke gå videre med en endelig søknad.

Medlemmer i årets komité er

- Dag Elgesem, visedekan for utdanning, SV
- Linda Herfindal Lien, visedekan for utdanning ved KMD (vårsemesteret)
- Monika Kvernenes, førsteamanuensis, medisinsk og helsefaglig pedagogikk, MED
- Cecilie Boge, førsteamanuensis, Studieadministrativ avdeling (SA)
- Kari Bjørge Johnsen, seniorrådgiver, SA
- Natalie Johnsen / Maren Iversen, studentrepresentant
- Terje-André Kvinlaug / Eira Garrido, studentrepresentant

Etter oppnevning i mars (UU-sak 21/18), har komitéen jobbet i tråd med tidsplanen for programopprettingsarbeidet. I tillegg til to komitémøter i henholdsvis mai og september (oppsummeringer vedlagt), hadde komitéen separate dialogmøter i juni med de tre fagmiljøene, ved SV, MED og KMD, som leverte førstutkast til søknader.

SV har i sin søknad gjort det klart at tilførsel av nye studieplasser er en forutsetning for oppretting Master i sosiologi med integrert praktisk-pedagogisk utdanning.

International Master of Science in Marine Biological Resources, IMBRSea, er et toårig, felles masterprogram på 120 studiepoeng, med ca. 100 studieplasser og obligatorisk studentmobilitet. Fra det første kullet, som startet sine studier høsten 2017, er vel 20 studenter ved UiB i høstsemesteret 2018. Da det i mai ble klart at IMBRSea ikke var formelt opprettet ved UiB, ble det i samråd mellom fakultetet og SA avtalt en forsinket programopprettingsprosess med sikte på styrebehandling i august.

SA la til grunn at programmet hadde vært grundig fagfellevurdert gjennom en søknadsprosess som førte til Erasmus Mundus-støtte i 2016, og at programopprettingsarbeidet skulle ligge så nær opptil en ordinær programopprettingsprosess som mulig. Etter behandling i fakultetets studiestyre og styre, har komitéen derfor vurdert programmet på lik linje med de andre programmene i årets søknadsrunde (tilbakemeldinger til fagmiljøet i juni og august er vedlagt). IMBRSea ble opprettet av UiBs styre 30. august.

Programopprettingskomitéens anbefalinger

Komitéens innledende vurdering, i mai, var at de planlagte programmene reflekterer aktuelle faglige ambisjoner, interessante tverrfaglige tilnærminger til utdanning og tydelig relevans for arbeids- og samfunnsliv. Kortfattet oppsummert uttaler komitéen om søknadsutkast og studieprogram:

- Gjennomarbeidet og klart begrunnet søknad om oppretting av femårig lektorutdanning som integrerer master i sosiologi, ett humanistisk undervisningsfag, pedagogikk, fagdidaktikk og praksisemner.
- Tverrfaglig og profesjonsovergripende toårig masterprogram som belyser sentrale helseutfordringer i dagens samfunn, tydelig forankring i relevante forskningsgrupper.
- Nytt ettårig program som integrerer og aktualiserer to eksisterende PPU-program som KMD av historiske grunner er etablert med.

Selv om studieprogrammene er forankret i ulike fagmiljø og har vidt forskjellige profiler, er det på viktige punkter sammenfall i komitéens vurderinger av hvordan studieplaner og emnebeskrivelser for de ulike programmene kan bli mer informative, retningsgivende og meningsfulle for studenter.

Fagmiljøene og fakultetene bak de tre masterprogrammene komitéen har vurdert, ble alle oppfordret til å

- **avstemme læringsutbyttebeskrivelser på emnenivå mot læringsutbyttebeskrivelser på programnivå**
- **inkludere mer spesifikk informasjon om hvordan studenter lærer og arbeider**
- **tydeliggjøre hvordan generell kompetanse inngår i læringsutbytte for studieprogram og emner**

Til SV melder komitéen at den støtter søknaden og vil anbefale oppretting av lektorutdanningen i sosiologi til utdanningsutvalget. Videre skriver komitéen at samtidig som søknaden er ambisiøs, velbegrunnet og overbevisende på flere områder, viser den at fagmiljøet er klar over aktuelle utfordringer og dilemma knyttet til lektorutdanning.

Også til MED skriver komitéen at den støtter søknaden og vil anbefale oppretting av Master i helse og samfunn til utdanningsutvalget. Komitéen legger til at historisk og samtidig kontekst for programmet er utfyllende gjort rede for. Det samme gjelder utfordringer og dilemma knyttet til programmets tverrfaglige innretning.

Til samtlige fagmiljø har komitéen i andre runde anbefalt at de ferdigstiller aktuelle dokumenter, emnebeskrivelser eller studieplaner, i samråd med læringsstøttegruppen ved Studieadministrativ avdeling, for MEDs vedkommende også i samråd med fakultetets Enhet for læring

Nedlegging av masterprogram i helsevitenskap

Kun ett fakultet, MED, har varslet nedlegging av studieprogram i 2019. Fakultetet ønsker å legge ned Master i helsevitenskap, som er planlagt erstattet av Master i helse og samfunn. Masterprogrammet i helsevitenskap har eksistert siden 1996, først som hovedfag i helsefag. Det nye masterstudiet i helse og samfunn er et resultat av strategisk utviklingsarbeid, som blant annet har omfattet en komparativ gjennomgang av spesialiseringene i eget og andre, nyere masterprogram ved høgskolene. Fordypningene i programmet, som spenner fra teknisk biomedisin og billeddiagnostikk til egenopplevd helse, livskvalitet og erfaringer med

helsetjenesten, er alle fagfelt hvor programmet representerer det eneste utdanningstilbudet på masternivå i Norge. Fordypningene har også til felles at de er tydelig forankret i aktuelle forskningsgrupper ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin. Programmet har like fullt en tverrfaglig og profesjonsovergrepene profil, innrettet for å belyse sentrale helseutfordringer i dagens samfunn i lys av biomedisinske, humanistiske og samfunnsvitenskapelige perspektiver. Dette er også bakteppet for at masterprogrammet i helsevitenskap er foreslått nedlagt.

Vurdering

Erfaringene fra arbeidet i programopprettingskomitéen for 2018, understøtter utdanningsutvalgets anbefaling om å videreføre komitéens funksjon i to separate organer. Dialog og rådslagning med fagmiljøene, om fagspesifikke behov og ambisjoner, er like viktig som tilsyn med at ytre kvalitetskrav er oppfylt. En modell med samordnet ansvar for støtte og rådgivning i sentralt og fakultetsvise læringsdesignteam, og kontrollfunksjon lagt til en felles studie-kvalitetskomité, representerer både konsolidering og videreutvikling av etablert praksis.

Vektlegging av læringsdesign, som refererer til systematiske prosesser for å forme læringserfaringer og -innhold med utgangspunkt i studenters forutsetninger og behov, er å imøtekomme reelle behov for dialog og samarbeid om utdanning. De søknadene årets programopprettingskomité har vurdert, tilkjenner at det er lettere sagt enn gjort å artikulere hva kandidater skal kunne, vite og være i stand til å gjøre etter fullført utdanning. Å formulere læringsutbytte på emnenivå, i samsvar med læringsutbyttet slik det er formulert på programnivå, er en beslektet utfordring. I et videre perspektiv, å bestemme vurderingsgrunnlag, studentaktive arbeidsformer og undervisningsformer med utgangspunkt i fastsatt læringsutbytte, er ikke en innarbeidet tilnærming til utdanning, men kan bli det gjennom felles og langsiktig innsats fra utdanningsledelse og støttefunksjoner på alle nivå

Forslag til vedtak:

- Utdanningsutvalget anbefaler oppretting av Master i sosiologi med integrert praktisk-pedagogisk utdanning, ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, forutsatt at studieprogrammet blir tilført studieplasser – over statsbudsjettet, gjennom omfordeling av studieplasser ved UiB eller omfordeling av studieplasser ved fakultetet
- Utdanningsutvalget anbefaler oppretting av Master i helse og samfunn, ved Det medisinske fakultet, og nedlegging av Master i helsevitenskap ved samme fakultet

UNIVERSITETET I BERGEN
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte: 2017/1405

**Sak 78/18 Oppfølging av handlingsplan for kvalitet i
utdanning – prioritering av fellestiltak i 2019**

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Vedtakssak

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 8. november 2018

Ephorte: 2017/1405

Bakgrunn

[Handlingsplan for kvalitet i utdanning 2017-2022](#) definerer delmål og hovedaktiviteter innenfor fire innsatsområder:

- UiBs studieprogram skal ha høy kvalitet, være relevante og forskningsbaserte
- Studenter og ansatte som aktive og likeverdige deltakere i læringsfellesskap
- Utdanningsledelse
- Gode system og infrastruktur

Mens noen hovedaktiviteter er definert som gjennomgående for hele programperioden, er andre avgrenset i tid til ett eller to år. Utdanningsutvalget har vedtatt at planen skal rulleres hvert år.

Om oppfølging av handlingsplanen i 2018

Prioriterte fellestiltak i 2018 har vært *meritteringsordninger* og *aktiv avmelding fra utveksling*, sammen med deltakelse i det nasjonale prosjektet *Studenters suksess i høyere utdanning*, som blir koordinert fra UiB. Målsettingene i prosjektet er sammenfallende med handlingsplanens målsettinger for faglig-sosial integrering i kollegiale arbeidsfellesskap.

Om vi sammenholder kvalitetsarbeidet som har foregått i 2018 med handlingsplanens ambisjoner og målsettinger, ser vi at planen har blitt omsatt i handling og fulgt ansvarlig opp. Gjennomførte og igangsatte aktiviteter i utvalg:

- Revisjon og oppdatering av system for kvalitetsarbeid er gjennomført, etter styrevedtak i oktober blir kvalitetshåndboken redigert i tråd med vedtatte endringer
- Forsøksordning med aktiv avmelding fra utveksling er i gang
- Meritteringsordninger på plass ved MatNat, HF og SV, utlysning på MatNat og SV, de øvrige fakultetene er i rute til å ha ordninger på plass i 2019
- UiB læringslab er etablert, og satsing på digitalisering for læring blir videreført i fase to av DigUiB-programmet
- Interne støtteordninger for kvalitetsarbeid er oppdatert og utlyst
- Arbeid med å integrere akademisk skrivestøtte i studieprogrammene er godt i gang
- Tverrfaglige entreprenørskapsemner er under arbeid, og innovasjonshub for studenter er etablert
- Fysiske læringsarealer for fremtiden utredet og drøftet i egen rapport med spesifikke anbefalinger om videre prioriteringer

Hvordan prioritere fellestiltak i 2019?

I handlingsplanen er disse aktivitetene tidfestet for 2019, innenfor tre av fire innsatsområder:

UiBs studieprogram skal ha høy kvalitet, være relevante og forskningsbaserte:

- Utvide tilbudet av dannelsesemner, og synliggjøre dem som relevante, tverrfaglige valgemner i studieprogrammene
- Tilby minst ett semester med delstudier i utlandet i alle studieprogram, i profesjonsstudiene minst tre måneder.
- Etablere i alle studieprogram mekanismer for å involvere relevante samfunnsaktører i utviklingen av utdanningen

Utdanningsledelse:

- Videreutvikle og styrke det universitetspedagogiske kurstilbudet, med fokus på fagmiljøenes behov og muligheter

Gode system og infrastruktur

- Sikre digital og teknisk støtte tilpasset fagmiljøenes, både studenters og ansattes behov

Prioriterte fellestiltak er initiativer utdanningsutvalget velger å følge særskilt opp i 2019, med forankring i handlingsplanen. Aktuelle tiltak kan utgå fra felles behov ved fakultetene, de kan representere videreføring av fellestiltak i 2018 eller bygge på arbeid som er gjort i 2018.

Ett eksempel kan være mentorordninger, som UiB i 2018 har utredet på oppdrag fra kunnskaps-departementet. [Rapporten](#) fra utredningen er nyttig som kunnskaps- og beslutningsgrunnlag. At UiB i handlingsplan for styrking av læringsmiljøet har forpliktet seg til å sørge for at alle studenter kan ta del i en faglig mentorordning innen 2019, tilsier forpliktende innsats. Vi vet at Stortinget, i [vedtak fra mai i år](#), har bedt regjeringen om følge opp saken.

Å prioritere arbeid med mentorordninger betyr også at det fjerde innsatsområdet i handlingsplanen for kvalitet i utdanning blir løftet frem i året som kommer: *Studenter og ansatte som aktive og likeverdige deltakere i læringsfellesskap*. Temaet er nylig aktualisert gjennom ISSOTL-konferansen (International Society for the Scholarship of Teaching & Learning) UiB var vertskap for, om kollegiale, kulturelle og mellommenneskelige dimensjoner ved undervisning og læring.

Et annet potensielt fellestiltak kan være praksisordninger og nytenkning om praksisnær læring, som blir gjenstand for drøfting på UiBs studiekvalitetsseminar i desember. Innsats for praksis bør bygge på anbefalingene i [rapporten fra arbeidsgruppen som i 2016 utredet praksis](#) i utdanningene ved UiB.

Når handlingsplanen skal rulleres for 2019, er det for utdanningsutvalget en anledning til å presisere retning og ambisjonsnivå for felles prioriteringer videre i planperioden. Aktuelle grunnlagsspørsmål:

- Hvordan bør UiB, som et ambisiøst breddeuniversitet, jobbe systematisk for at innsats i undervisning skal bli verdsatt på lik linje med innsats i forskning?
- Hvordan belyse praksiser i undervisning og utdanning med utgangspunkt i etablerte akademiske normer for kvalitet, åpenhet og etterrettelighet?

Spørsmålene har som bakteppe at læring, i likhet med forskning, krever aktiv medvirkning og sosial samhandling.

Forslag til vedtak:

- Prioriterte fellestiltak blir vedtatt i møtet, i tråd med forslag fra og diskusjon blant utdanningsutvalgets medlemmer

UNIVERSITETET I BERGEN
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte:

Sak 79/18 Opptaksrammer 2019

Vedtaks sak

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Notat**Til: Utdanningsutvalget****Fra: Studieadministrativ avdeling****Møte: 8. november 2018**

ePhorte:

Bakgrunn

Opptaksrammer 2019/2020

Ifølge kvalitetshåndboka skal fakultetene melde inn forslag til opptaksramme samt fordeling av opptaksrammen på studieprogram gjennom sine utdanningsmeldinger. Forslag til opptaksrammer er fastsatt på grunnlag av fakultetenes utdanningsmeldinger og studieplasztildelinger i statsbudsjettet.

Det er bevilget **125** nye studieplasser i statsbudsjettet for 2018, og den økonomiske rammen i basisfinansieringen er derfor endret. De nye studieplassene er fordelt som følger:

Fakultet / studieprogram	Opprinnelig ramme	Nye studieplasser	Ny ramme
HF			
Digital kultur (BA)	45	10	55
MN			
Bioinformatikk (BA)	10	7	17
Datasikkerhet (BA)	35	10	45
Datateknologi (BA)	62	18	80
Datavitenskap (BA)	23	10	33
Informatikk – matematikk – økonomi (BA)	15	6	21
Energi (M5)	15	9	24
Havteknologi (M5)	19	3	22
Medisinsk teknologi (M5)	19	3	22
Informatikk (MA)	20	7	27
Programutvikling (MA)	25	7	32
SV			
Informasjonsvitenskap (BA)	65	25	90
Medie- og interaksjonsdesign (BA)	25	10	35

Totalt**125**

Forslag til vedtak:

Utdanningsutvalget tilrår Universitetsstyret å utlyse **4085** studieplasser i Samordna opptak, **1223** plasser på toårig master og **506** plasser i særskilte lokale opptak for studieåret 2019/2020.

Opptaksrammene fordeler seg slik etter fakultet:

Tabell 1: Opptaksrammer for studier utlyst i Samordna opptak 2019/2020		
Fakultet	Opptaksramme 18/19	Opptaksramme 19/20
Det humanistiske fakultet	1015	1015
Det juridiske fakultet	380	380
Det medisinske fakultet	303	302
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	838	838
Det psykologiske fakultet	535	510
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	1016	1014
Fakultet for kunst, musikk og design	26	26
Totalt	4113	4085

Tabell 2: Opptaksrammer for toårige masterstudier 2019/2020		
Fakultet	Opptaksramme 18/19	Opptaksramme 19/20
Det humanistiske fakultet	214	214
Det juridiske fakultet	30	30
Det medisinske fakultet	134	145
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	338	338
Det psykologiske fakultet	147	147
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	270	270
Fakultet for kunst, musikk og design	69	79
Totalt	1202	1223

Tabell 3: Opptaksrammer for særskilte lokale opptak 2019/2020		
Program	Opptaksramme 18/19	Opptaksramme 19/20
Bachelorprogram i design	35	35
Bachelorprogram i kunst	45	45
Bachelorprogram i utøvende musikk eller komposisjon	25	25
Norsk for flyktninger og innvandrere	80	80
PPU (heltid og deltid)	290	290
PPU for kunstnere og designere	17	17
PPU i utøvende musikk	14	14

Totalt	506	506
---------------	------------	------------

Tabell 2: Totale opptaksrammer

Innmelding til Samordna opptak 2019/2020

Her listes fordeling av opptaksrammer på studieprogram for de enkelte fakultet. Dersom universitetsstyret vedtar de foreslåtte opptaksrammene, vil de programvise fordelingene for årsstudier, bachelorprogram og integrerte masterprogram slik disse fremgår her, bli innrapportert til Samordna opptak 1. desember.

Omlegging og disponering 2019/2020

Et overordnet prinsipp i dimensjoneringen av opptaket er at de totale kostnadene ved studieplasser holdes konstant innenfor rammene av KDs grunnfinansiering. Dette innebærer at opptaksrammene må reguleres etter intern omfordeling av plasser mellom studieprogram med ulik lengde og kostnadskategori i finansieringssystemet. Eksempel: En opptaksramme på 10 studenter på et bachelorprogram gir 30 studenter etter fullført løp. Kostnaden ved en studieplass på et masterprogram i finansieringskategori D tilsvarer 1,5 studieplasser på et bachelorprogram i kategori F. Studiepllassene gjengitt i tabellene er fullfinansierte.

Endringer ved Det humanistiske fakultet

HF fikk 10 nye IKT-studieplasser i kategori D til digital kultur etter IKT-satsningen i revidert nasjonalbudsjett 2018. Gjennom intern omfordeling av studieplasser mellom bachelorprogrammene ved HF i 2017, fikk BA i digital kultur økt rammen fra 30 til 45 studieplasser i opptaket i 2017. Endringen var en justering for det aktuelle opptaket og var ikke behandlet som en permanent endring av opptaksrammene ved HF. Digital kultur har finansieringskategori E, mens studiepllassene som ble omfordelt til digital kultur er i kategori F. En tildeling av nye IKT-studieplasser sikret riktig finansiering av økningen ved bachelor i digital kultur.

Det humanistiske fakultet vil innlemme spansk som fag i lektorutdanningen. Dette skjer ikke ved oppretting av et nytt studieprogram, men ved at det innlemmes som en studieretning under lektorprogrammet i fremmedspråk. HF setter av 10 studieplasser til dette i 2019.

Det humanistiske fakultet har bedt om 10 studieplasser til lektorutdanning med master i spansk og 20 studieplasser til Integrert master i Politics, Philosophy and Economics (PPE). Arbeidet med utvikling av PPE har ikke kommet langt nok til at det vil kunne opprettes fra 2019.

I etterkant av universitetsstyresak 142/17 er det gjort følgende justeringer for masterprogrammene:

- Opptaksrammene på MAHF-FRAN, MAHF-TUS og MAHF-TYS er justert
- Opptaksrammen på MAHF-HIS er av kapasitetshensyn justert fra 40 til 30 plasser
- Opptaksrammen på MAHF-ITAL er av kapasitetshensyn justert fra 5 til 0 plasser
- Opptaksrammen på VID-MAUNOR er endret til 10 plasser

Endringer ved Det medisinske fakultet

Det medisinske fakultetet gjør følgende endringer i programporteføljen for studieåret 2019/2020:

- Masterprogrammet i helsevitenskap (MAMD-HELSE) legges ned.
- Det opprettes nytt «Masterprogram i helse og samfunn».

Det nye masterprogrammet springer ut fra samme fagmiljø ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin, men har et bredere faglig utgangspunkt. Opptaksrammen til det nye studieprogrammet vil være det samme (35 studieplasser), men vil ha opptak kun annethvert år.

Fakultetet har søkt om 15 nye studieplasser i farmasi i forbindelse med budsjettinnspillet. Den totale rammen for grunnstudier blir da 317.

Endringer ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Det er ingen større endringer i den overordnede opptaksrammen eller studieprogramtilbudet for SV-fakultetet for 2019/2020.

Fakultetet ble tildelt 35 nye studieplasser fra IKT-satsingen etter vedtaket om opptaksrammer i universitetsstyret i 2017. Fordi disse studieplassene var del av opptaket i 2018 er de her inkludert i tabellen.

- 25 plasser ble tildelt BASV-INFO som del av IKT-satsingen.
- Ytterligere 10 studieplasser fra IKT-satsingen ble tildelt BASV-MIX.

Fakultetet har bedt om tilføring av nye studieplasser for å opprette lektorprogram i sosiologi fra 2019, men det ble ikke innvilget studieplasser til dette formålet over statsbudsjettet.

På grunn av omgjøring av årsstudieplasser til bachelorstudieplasser i 2013 har fakultetet de siste årene gradvis redusert antall årsstudieplasser. Denne korrigeringen blir avsluttet i 2019 med en reduksjon på to årsstudieplasser. Det er da omgjort totalt 18 årsstudieplasser siden 2015.

Det er opprettet en ny versjon av masterprogrammet i geografi for internasjonale søkere; MASV-PHYG Master's programme in physical geography. Programmet er bygget opp av de samme emnene som inngår i de eksisterende masterprogrammene ved instituttet og studieplasser fra det engelske masterprogrammet i utviklingsgeografi (MASV-MEHA) har blitt omdisponert til det «nye» programmet.

Det er for øvrig gjort mindre omdisponeringer av studieplasser mellom studieprogrammene ved fakultetet basert på kapasitet, søker- og opptakstill og karaktersnitt for de siste årene

Endringer ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Fakultetet ble tildelt totalt 80 nye studieplasser etter vedtaket om opptaksrammer i universitetsstyret i 2017. Fakultetet fordelte 66 plasser til bachelorprogram og integrerte femårige masterprogram i samordna opptak og 14 plasser til toårige masterprogram. Vi kjenner så langt ikke til endringer/nye plasser til neste års opptak og regner med at opptaksrammer 2019/20 blir lik tallene for faktisk utlyste studieplasser i 2018/19.

I budsjettforslaget 2019 ønsker fakultetet å fortsette oppbyggingen av de fire etablerte siv.ing.-utdanningene og har søkt om til sammen 20 nye fullfinansierte studieplasser. I tillegg vil fakultetet styrke den integrerte fiskehelseutdanningen og har søkt om 5 studieplasser. Informatikk og nye teknologi-/IKT-rettede program ønskes å styrke med 30 nye studieplasser, i tillegg til omdisponering av 10-15 eksisterende studieplasser til teknologi-/IKT-rettede program.

Endringer ved Det psykologiske fakultet

Det er noen mindre justeringer og endringer i den overordnede opptaksrammen, men ingen endringer i studieprogramtilbudet for Det psykologiske fakultet for 2019-2020.

Fakultetet har i perioden 2016 til 2018 disponert noen studieplasser midlertidig omdisponert og finansiert fra UiB sentralt. Fakultetet har disponert disse studieplassene til økt opptak på årsstudium i psykologi. Denne finansieringen faller bort fra 2019 og vi reduserer derfor opptaksrammen på årsstudium i psykologi fra 225 til 200 studieplasser.

Fakultetet har bedt om tilføring av nye fullfinansierte studieplasser for å kunne øke opptaksrammen innen

- Barnevern
- Profesjonsstudiet i psykologi
- Spesialpedagogikk
- Logopedi

Det ble ikke tildelt nye studieplasser i tilknytning til disse fagene i statsbudsjettet for 2019 slik at fakultetets ønsker om nye studieplasser videreføres i 2020

På grunn av omgjøring av årsstudieplasser til bachelorstudieplasser i 2014 har fakultetet de siste årene gradvis redusert antall årsstudieplasser. Denne korrigeringen blir avsluttet i 2019 med en reduksjonen på 25 årsstudieplasser i psykologi.

Det er for øvrig gjort mindre omdisponeringer av studieplasser mellom studieprogrammene ved fakultetet basert på kapasitet, søker- og opptakstall og karakternitt i 2018.

Endringer ved Fakultet for kunst, musikk og design

Fakultetet har søkt om å øke antall studieplasser på musikkterapi på sikt. Det medfører foreløpig ikke endringer for 2019/20.

Ny programbenevnelse, sammenslåing av tidligere BAROM: Møbel og romdesign/interiørarkitektur og BAVISKOM: Visuell kommunikasjon, som nå er studieretninger under BADESIGN.

Det tas sikte på et nyrevidert PPU-program med utgangspunkt i det eksisterende PPU i utøvende musikk, der opptaksrammene for henholdsvis PPU i utøvende musikk og PPU i kunst og design slås sammen. Fakultetet vil på sikt be om en navneendring på eksisterende program, og søker tilsvarende om å legge ned PPU i kunst og design når revisjonen er godkjent.

Fakultetsvise opptaksrammer

Det humanistiske fakultet

Tabell 1: Samordna opptak

Kode	Program	Vedtatt ramme	Ny ramme	Ramme
		2018/19	2018/19	2019/20
Bachelor				
BAHF-ARAB	Bachelorprogram i arabisk	15		15
BAHF-ARK	Bachelorprogram i arkeologi	40		40
BAHF-DIKUL	Bachelor i digital kultur	45	10	55
BAHF-ENG	Bachelorprogram i engelsk	65		65
BAHF-FILO	Bachelorprogram i filosofi	40		40
BAHF-FRAN	Bachelorprogram i fransk	10		10
BAHF-HIS	Bachelorprogram i historie	115		115
BAHF-ITAL	Bachelorprogram i italiensk	10		10
BAHF-JAP	Bachelorprogram i japansk	30		30
BAHF-KIN	Bachelorprogram i kinesisk	20		20
BAHF-KJØNN	Bachelorprogram i kjønnsstudier	15		15
BAHF-KLASS	Bachelorprogram i klassisk filologi	10		10
BAHF-KUVI	Bachelorprogram i kulturvitenskap	20		20
BAHF-KUN	Bachelor i kunsthistorie	35		35
BAHF-NORD	Bachelorprogram i nordisk	30		30
BAHF-NORAN	Bachelorprogram i norsk som andrespråk	10		10
BAHF-NOFI	Bachelorprogram i norrøn filologi	5		5
BAHF-ALLV	Bachelorprogram i litteraturvitenskap	45		45
BAHF-RELV	Bachelorprogram i religionsvitenskap	27		27
BAHF-RET	Bachelorprogram i retorikk	15		15
BAHF-RUSS	Bachelorprogram i russisk	15		15
BAHF-SPLA	Bachelorprogram i spansk språk og latinamerikastudium	30		30
BAHF-SPRKV	Bachelorprogram i språkvitenskap	15		15
BAHF-TYS	Bachelorprogram i tysk	10		10
BAHF-TEAT	Bachelor i teatervitenskap	15		15
BA totalt		687		697
5-årig master				
MAHF-LÆFR	Lektorutdanning med master i fremmedspråk	32		32
	engelsk studieretning	22		14
	fransk studieretning	5		4

	tysk studieretning	5		4
	spansk studieretning	-		10
MAHF-LÆHISRELV	Lektorutdanning med master i historie eller religionsvitenskap	40		40
	historie studieretning	20		20
	religionsvitenskap studieretning	20		20
MAHF-LÆNO	Lektorutdanning med master i nordisk	28		28
5-årig totalt		100		100
Årsstudium				
ÅRHF-ENG	Årsstudium i engelsk	24		24
ÅRHF-FILO	Årsstudium i filosofi	15		15
ÅRHF-FRAN	Årsstudium i fransk	8		8
ÅRHF-HIS	Årsstudium i historie	40		40
ÅRHF-KJØNN	Årsstudium i kjønn, seksualitet og mangfold	15		15
ÅRHF-KUN	Årsstudium i kunsthistorie	30		30
ÅRHF-NOR	Årsstudium i nordisk	35		35
ÅRHF-NORAN	Årsstudium i norsk som andrespråk	13		13
ÅRHF-RELV	Årsstudium i religionsvitenskap	20		20
ÅRHF-SPLA	Årsstudium i spansk språk og latinamerikastudier	10		10
ÅRHF-TYS	Årsstudium i tysk	8		8
År totalt		218		218
SO totalt		1005		1015

Tabell 2: Masteropptak

Kode	Program	Ramme 2018/19	Ramme 2019/20
MAHF-LING	Masterprogram i allmenn lingvistikk	10	8
MAHF-LITT	Masterprogram i allmenn litteraturvitenskap	15	15
MAHF-ARK	Masterprogram i arkeologi	15	12
MAHF-DIKUL	Masterprogram i digital kultur	10	9
MAHF-ENG	Masterprogram i engelsk	20	20
MAHF-FILO	Masterprogram i filosofi	15	15
MAHF-FRAN	Masterprogram i fransk	5	5
AHF-GRE	Masterprogram i gresk	2	2
MAHF-HIS	Masterprogram i historie	40	30

MAHF-ITAL	Masterprogram i italiensk	5	3
MAHF-KUVI	Masterprogram i kulturvitenskap	8	8
MAHF-KUN	Masterprogram i kunsthistorie	12	12
MAHF-LAT	Masterprogram i latin	2	2
MAHF-NORD	Masterprogram i nordisk språk og litteratur	15	15
MAHF-NOFI	Masterprogram i norrøn filologi	5	5
MAHF-RELV	Masterprogram i religionsvitenskap	10	10
MAHF-RUSS	Masterprogram i russisk	5	5
MAHF-SPLA	Masterprogram i spansk språk og latinamerikastudier	10	10
MAHF-TEAT	Masterprogram i teatervitenskap	5	5
MAHF-TYS	Masterprogram i tysk	5	3
VID-MAUENG	Erfaringsbasert master i undervisning med engelsk	0	10
VID-MAUNOR	Erfaringsbasert master i undervisning med norsk	0	10
MA totalt		214	214

Tabell 3: Andre lokale opptak

Kode	Program	Ramme 2018/19	Ramme 2019/20
NORUT	Norsk for flyktninger og innvandrere	80	80*
Totalt		80	80

*Plassene som er avsatt til flyktninger og innvandrere utgjør en mindre del av opptaksrammen til norskkurs som også tilbys til internasjonale studenter og ansatte.

Det juridiske fakultet

Samordna opptak	Program	Ramme	Ramme
		2018/19	2019/20
MAJUR	Integrert masterprogram i rettsvitenskap	380	380
Masteropptak			
MAJUR-2	Toårig masterprogram i rettsvitenskap	30	30
JURFA totalt		410	410

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Tabell 1: Samordna opptak

Kode	Program	Vedtatt ramme	Ny ramme	Ramme
------	---------	---------------	----------	-------

		2018/19	2018	2019/20
Bachelor				
BAMN-BINF	Bachelorprogram i bioinformatikk	10	7	17
BAMN-BIO	Bachelorprogram i biologi	99		99
BAMN-DSIK	Bachelorprogram i datasikkerhet	35	10	45
BAMN-DTEK	Bachelorprogram i datateknologi	62	18	80
BAMN-DVIT	Bachelorprogram i datavitenskap	23	10	33
BAMN-PHYS	Bachelorprogram i fysikk	50		50
BAMN-GVGEOF	Bachelorprogram i geovitenskap, retning geofysikk	15		15
BAMN-GVGEO	Bachelorprogram i geovitenskap, retning geologi	65		65
BATF-IMØ	Bachelorprogram i informatikk-matematikk-økonomi	15	6	21
BAMN-KJEM	Bachelorprogram i kjemi	35		35
BAMN-MAT	Bachelorprogram i matematikk	10		10
BAMN-MATEK	Bachelorprogram i matematikk for industri og teknologi	15		15
BAMN-GEOF	Bachelor i klima, atmosfære- og havfysikk	20		20
BAMN-MOL	Bachelorprogram i molekylærbiologi	40		40
BAMN-NANO	Bachelorprogram i nanoteknologi	20		20
BAMN-PTEK	Bachelorprogram i petroleum- og prosessteknologi	30		30
BAMN-STATS	Bachelorprogram i statistikk	10		10
BA totalt		554		605
5-årig master				
MAMN-LÆRE	Lektorprogram i naturvitenskap eller matematikk	35		35
MAMN-AKTUA	Integrert master i aktuarfag	10		10
MAMN-FISK	Profesjonsstudium i fiskehelse	25		25
MAMN-HAVSJ	Integrert masterprogram i havbruk og sjømat (sivilingeniør)	20		20
5MAMN-ENERG	Integrert masterprogram i energi (sivilingeniør)	15	9	24
5MAMN-HTEK	Integrert master i havteknologi (sivilingeniør)	19	3	22
5MAMN-MTEK	Integrert master i medisinsk teknologi (sivilingeniør)	19	3	22
5-årig totalt		143		158
Årsstudium				
ÅRMN	Årsstudium i naturvitenskapelige fag	75		75

SO totalt		772		838
-----------	--	-----	--	-----

Tabell 2: Masteropptak

Kode	Studieprogram	Vedtatte rammer 2018/19	Tildelte plasser 2018	Rammer 2019/20
2-årige master				
Institutt for biovitenskap				
MAMN-BIO	Biologi	55		55
MAMN-MOL	Molekylærbiologi	22		22
Geofysisk institutt				
MAMN-ENERG	Energi	10		10
MAMN-GEOF	Meteorologi og oseanografi	7		7
Institutt fysikk og teknologi				
MAMN-HTEK	Havteknologi	7		7
MAMN-PET	Petroleumsteknologi	20		20
MAMN-PHYS	Fysikk	20		20
MAMN-PRO	Prosessteknologi	20		20
Institutt for geovitenskap				
MAMN-GEOV	Geovitenskap	53		53
Institutt for informatikk ¹				
MAMN-INF	Informatikk	20	7	27
MAMN-PROG	Programutvikling	25	7	32
Kjemisk institutt				
MAMN-KJEM	Kjemi	25		25
MAMN-NANO	Nanoteknologi	10		10
Matematisk institutt				

¹ MN fikk til sammen 20 nye plasser til master i informatikk i 2015 og 2016. Den totale rammen var dermed 45 allerede i 2016, men rammen har feilaktig blitt stående på 35 i styresakene i 2016 og 2017. Denne er nå justert etter de faktiske tildelingene, og med årets tildelinger er den totale rammen for de to masterprogrammene 59.

MAMN-MAB	Anvendt og beregningsorientert matematikk	14		14
MAMN-MAT	Matematikk	8		8
MAMN-STAT	Statistikk	8		8
2-årige master totalt		324		338
Erfaringsbasert master				
Utenfor fakultetets ramme	Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i matematikk	8		8

Det medisinske fakultet

Tabell 1: Samordna optak

Kode	Program	Ramme	Ramme
		2018/18	2019/20
Bachelor			
BAMD-NUHUM	Bachelorprogram i human ernæring	34	34
BAOD-TANNP	Bachelorprogram i tannpleie	32	31 ²
BA totalt		66	65
5-årig master			
MAOD-ODONT	Integrert mastergrad i odontologi	48	48
MATF-FARM	Integrert masterprogram i farmasi	24	24 ³
5-årig totalt		72	72
Profesjonsstudium			
PRMEDISIN	Medisinstudiet	165	165

² Det har i en gjennomgang i dialog med SA blitt avklart at BA Tannpleie har 31 studieplasser, men at det grunnet en tastefeil i forbindelse med registrering av opptaksdata i 2011 har blitt lyst ut 32 plasser. Dette justeres mot opptaket i 2019, og rammen reduseres tilsvarende.

³ Det er søkt om 15 nye studieplasser over statsbudsjettet, ved tilslag endres rammen fra 24 til 39 plasser.

SO totalt		303	302
-----------	--	-----	-----

Tabell 2: Masteropptak

Kode	Program	Ramme 2018/19	Ramme 2019/20
MAMD-GLOB	Master's Programme in Global Health	25	25
MAMD-HELSE	Masterprogram i helsevitenskap	35	0
MAMD-MANT	Klinisk masterstudium for fysioterapeuter i manuellterapi (MFMT)	24 ⁴	0
MAMD-MEDBI	Masterprogram i biomedisin	20	20
MAMD-NUCLI	Masterprogram i klinisk ernæring	20	20
MAMD-NUHUM	Masterprogram i ernæring - Human ernæring	10	10
XXX	Masterprogram i helse og samfunn	Ny	70 ⁵
MA totalt		134	145

MED har også ansvar for følgende programmer utenfor ordinære opptaksrammer:

- MATF-HEVID Erfaringsbasert master i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi. Modulbasert opptak, 100% eksternfinansiert.
- KVODONT Kvalifiseringsprogrammet for tannleger med utd utenfor EU/EØS-området
- SPES-ODO Spesialistutdanning i odontologi. Disse programmene forvaltes etter avtale med Helsedirektoratet og opptak varierer etter kapasitet ved fagseksjonene ved Institutt for klinisk odontologi.

Det psykologiske fakultet

Tabell 1: Samordna opptak

Kode	Program	Ramme	Ramme
		2018/19	2019/20
Bachelor			
BAPS-PED	Bachelorprogram i pedagogikk	40	40
BAPS- AOP	Bachelorprogram i arbeids- og organisasjonspsykologi	60	60

⁴ MAMD-MANT har finansiering på 24 studenter. Ettersom dette programmet har opptak bare annethvert år, vil totalsummen av plasser for masterprogrammene variere tilsvarende.

⁵ Det nye masterprogrammet i helse og samfunn vil ta opp 70 studenter annethvert år. Dette harmonerer dermed med de 35 årlige plassene som overtas fra Masterprogram i helsevitenskap

BAPS-PSYK	Bachelorprogram i generell psykologi	60	60
BAPS-SPED	Bachelorprogram i spesialpedagogikk	23	23
BA totalt		183	183
Årsstudium			
ÅR-PS	Årsstudium i psykologi	225	200
ÅR-PED	Årsstudium i pedagogikk	40	40
År totalt		265	240
5-årig master			
PRPSYK	Profesjonsstudiet i psykologi	87	87
SO totalt		535	510

Tabell 2: Masteropptak

Kode	Program	Ramme 2018/19	Ramme 2019/20
MAPS-PSYK	Master i psykologi	40	40
MAPS- LOGO6	Master i helsefag - Logopedi	22	22
MAPS- BARN	Master i barnevern	25	25
MAPS- HEFR	Master i helsefremmende arbeid og helsepsykologi	20	20
MAPS- GLODE	Master i Global Development Theory and Practice	20	20
MAPS-PED	Master i pedagogikk ⁶	0	20
MAPS-PEDIK	Master i pedagogikk med IKT ⁷	20	0
MA totalt		147	147

Tabell 3: Praktisk-pedagogisk utdanning

Kode	Program	Ramme 2018/19	Ramme 2019/20
PRAPED	PPU heltid	255	255
PRAPED	PPU deltid	35	35
PPU totalt		290	290

⁶ Masteropptakene i pedagogikk er campusbasert og har opptak hvert andre år. Det tas opp 20 studenter på studieprogrammet hver gang det starter. Neste opptak er i 2019. Masterprogrammet i Pedagogikk med IKT har også opptak hvert andre år, og tar opp 20 studenter ved hvert opptak. Neste opptak er i 2020.

⁷ Masterprogrammet i Pedagogikk med IKT har også opptak hvert andre år, og tar opp 20 studenter ved hvert opptak. Neste opptak er i 2020.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Tabell 1: Samordna opptak

Kode	Program	Vedtatt Ramme	Ny ramme	Ramme
		2018/19	2018	2019/20
BASV-AORG	Bachelorprogram i administrasjon og organisasjonsvitenskap	89		86
BASV-EUR	Bachelorprogram i europastudier	28		30
BASV-GEOG	Bachelorprogram i geografi	35		35
BASV-IKT	Bachelorprogram i informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)	24		24
BASV-INFO	Bachelorprogram i informasjonsvitenskap	65	25	90
BASV-JOU	Bachelorprogram i journalistikk	22		22
BASV-KOGNI	Bachelorprogram i kognitiv vitenskap	25		22
BASV-MEVI	Bachelorprogram i medievitenskap	50		53
BASV-MIX	Bachelorprogram i medie- og interaksjonsdesign	25	10	35
BASV-POLØK	Bachelorprogram i politisk økonomi	27		25
BASV-SANT	Bachelorprogram i sosialantropologi	86		86
BASV-SAPO	Bachelorprogram i sammenliknende politikk	105		105
BASV-SOS	Bachelorprogram i sosiologi	100		100
BASV-SØK	Bachelorprogram i samfunnsøkonomi	95		98
BASV-TVP	Bachelorprogram i TV-produksjon	22		22
BA totalt		798	833	833
5-årig master		22		
PROF-SØK	Profesjonsstudium i samfunnsøkonomi	22		22
Årsstudium				
ÅRSV-AORG	Årsstudium i administrasjon og organisasjonsvitenskap	21		21
ÅRSV-GEOG	Årsstudium i geografi	20		19
ÅRSV-INFO	Årsstudium i informasjonsvitenskap	15		15
ÅRSV-MEVI	Årsstudium i medievitenskap	21		20
ÅRSV-SANT	Årsstudium i sosialantropologi	21		21
ÅRSV-SAPO	Årsstudium i sammenliknende politikk	21		21
ÅRSV-SOS	Årsstudium i sosiologi	21		21
ÅRSV-SØK	Årsstudium i samfunnsøkonomi	21		21
ÅRSV totalt		161		159

SO totalt		981	1016	1014

Tabell 2: Masteropptak

Kode	Program	Ramme	Ramme
		2018/19	2019/20
MASV-AORG	Masterprogram i administrasjon og organisasjonsvitenskap	24	26
MASV-PHYG	Master's Programme in Physical Geography		5
MASV-GEOG	Masterprogram i geografi	20	17
MASV-INFO	Masterprogram i informasjonsvitenskap	20	22
MASV-JOU	Masterprogram i undersøkende journalistikk	12	12
MASV-MAN	Masterprogram i manusutvikling for serier	12	12
MASV-MEHA	Master's Programme in Development Geography	10	5
MASV-MEVI	Masterprogram i medievitenskap	23	20
MASV-PUBAD	Master's Programme in Public Administration	15	13
MASV-MIX	Masterprogram i avansert medie- og interaksjonsdesign	12	12
MASV-SANT	Masterprogram i sosialantropologi	21	18
MASV-SAPO	Masterprogram i sammenliknende politikk	30	35
MASV-SOS	Masterprogram i sosiologi	21	25
MASV-SYSDY	Masterprogram i Systemdynamikk (Modellbasert samfunnsplanlegging)	25	23
MASV-SØK	Masterprogram i samfunnsøkonomi	25	25
MA totalt		270	270

Fakultet for kunst, musikk og design

Tabell 1: Samordna opptak

Kode	Program	Ramme	Ramme
		2018/19	2019/20
BAHF-MVK	Bachelorprogram i musikkvitenskap	12	12
MAHF-INMUT	Femårig integrert masterprogram i musikkterapi	14	14
SO totalt		26	26

Tabell 2: Masteropptak

Kode	Program	Ramme	Ramme
		2018/19	2019/20
MAHF-MUUT	Masterprogram i utøvende musikk eller komposisjon	12	12
MADESIGN	Masterprogram i design	28	28
MAKUNST	Masterprogram i kunst	29	29
KURATOR*	Masterprogram i kuratorpraksis	0	10 ⁸
MA totalt		69	79

Tabell 3: Andre lokale opptak

Kode	Program	Ramme	Ramme
		2018/19	2019/20
Bachelor			
BAHF-MUS	Bachelorprogram i utøvende musikk eller komposisjon	25	25
BAKUNST	Bachelorprogram i kunst	45	45
BADESIGN	Bachelorprogram i design	35	35
Bachelor totalt		105	105
PPU			
PPU-KUD	Praktisk-pedagogisk utdanning for kunstnere og designere	17	17
PPU-MUS	Praktisk-pedagogisk utdanning i utøvende musikk	14	14
PPU totalt		31	31

⁸ Opptak annethvert år.

Sak 80/18 Forsinket sensur – ordning med bøtelegging

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Vedtaks sak

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 8. november 2018

Ephorte: 2017/8399

Bakgrunn

Temaet forsinkelser ved sensur har siden 2016 blitt satt opp på dagsordenen i Utdanningsutvalget i flere omganger. Bakgrunnen er at det jevnlig har kommet klager fra studenter om forsinkelser. Hovedregelen i UHL § 3-9 (4) er at fristen for sensur er tre uker.

I møtet i Utdanningsutvalget 16. november 2017 ble det behandlet en sak om å innføre dagbøter ved forsinket sensur. Det ble da vedtatt å utsette beslutningen om å innføre dagbøter. Det ble fattet følgende vedtak:

Utdanningsutvalget ber fakultetene å iverksette tiltak for å levere sensur innen fristen basert på analysene av dagens situasjon. Om situasjonen ikke bedres, innføres sanksjoner fra og med høsten 2018.

I UU-møtet 20. mars i år, ble det orientert om status for forsinkelser høsten 2017. Det ble da rapportert om forbedringer i tallene for forsinkede sensurer ved SV og HF. PSY og JUS har få forsinkelser, mens antall forsinkelse i sensur ved Med fremdeles var relativt høyt.

I september i år, ble fakultetene på ny bedt om å rapportere inn antall forsinkelser på sensur for våren 2018.

Tilbakemeldinger fra fakultetene

Enkelte av fakultetene melder om noe framgang når det gjelder omfanget av forsinkelser i sensur. Omfanget av forsinkelsene er likevel stort for enkelte av fakultetene.

Fakultetene omtaler i sine svar tiltakene som er satt i gang for å forbedre situasjonen. De har, i denne omgangen og/eller i tidligere runder, gjennomført kartleggingsarbeid for å finne årsaker til forsinkelsene slik at mest mulig målrettede tiltak kan settes inn.

Det medisinske fakultet informerer om at instituttene sist vår ble orientert om de økonomiske konsekvensene av en eventuell innføring av bøter for forsinket sensur. For fakultetets vedkommende rapporteres det at de fleste forsinkelser skyldes forhold som har med sensors arbeid å gjøre. Det er relativt jevnt fordelt om forsinkelsene skyldes intern eller ekstern sensor. For de eksterne sensorene er en viktig årsak til forsinkelsene manglende kunnskap om rutiner og systemer ved UiB, for eksempel Inspira. Flere miljøer oppgir i flere tilfeller høyt arbeidspress som en gjentakende årsak. Fakultetet følger opp med relevante tiltak.

Fakultet for kunst- musikk og design rapporterer at det ikke har vært noen forsinkelser ved deres skoleeksamener våren 2018. De melder i tillegg at de har få skoleeksamener og at utøvende eksamener utgjør majoriteten av den vurderingsformen som brukes ved fakultetet. I denne vurderingsformen får kandidatene resultatet umiddelbart, så spørsmål om forsinkelser er ikke relevant ved denne vurderingsformen.

Det humanistiske fakultet melder om en klar forbedring når det gjelder forsinket sensur. Fakultetet hadde 398 emner med oppmeldte kandidater våren 2018, og de hadde en andel av forsinkelser på under 2 %. Det samfunnsvitenskapelige fakultet melder at fakultetets arbeid med bedre rutiner har ført til en reduksjon i forsinkelser. De fortsetter dette arbeidet og

forventer ytterligere reduksjon. Fakultetet ser imidlertid at sykdom hos sensor og kort sensurfrist i perioder med flere helligdager kan være en utfordring.

Sensurfrist ved helligdager

I følge Kunnskapsdepartementet gjelder regelen om at dersom sensurfristen faller på en helligdag, settes sensurfristen første virkedag etter helligdagen. Flere av fakultetene melder, med god grunn, om at UiBs grads- og studieforskrift på dette punktet er egnet til misforståelser. Regelen blir av flere forstått slik at sensurfristen blir forlenget med samme antall dager som det er helligdager i sensurperioden. Dersom en ordning med bøter blir innført med virkning fra våren 2018, må det tas høyde for at flere fakulteter har handlet i god tro når det gjelder forskyvning av sensurfrist som følge av helligdager.

En rundspørring blant andre uh-institusjoner, herunder UiO, viser at alle de fem institusjonene som svarte at de praktiserer regelverket slik KD har svart ovenfor. Det vil si at det ikke gjøres fradrag for røde dager med mindre sensurfristen faller på en helligdag. I de tilfellene sensurdagen, dvs den 21. dagen, faller på en rød dag, flyttes sensuren til den første ordinære virkedagen etter den røde dagen.

Flere fakulteter uttrykker bekymring for bøtelegging i perioder med flere helligdager, som jul og påske. Det blir også pekt på utfordringer knyttet til at fakultetene i mindre grad har valgfrihet til å planlegge dato for eksamen med det nye eksamensplanleggingssystemet. Det pekes også på at det er færre eksamenslokaler til å avvikle digital skoleeksamen i. Det psykologiske fakultet må i år ha eksamen for store grupper studenter på datoer som gjør at sensur faller i eller etter julen. Det vil medføre vesentlige utfordringer i å få tak i tilstrekkelig antall sensorer. Flere fakulteter peker derfor på at en eventuell innføring av ordning med bøtlegging fra i høst av vil ramme utilsiktet hardt og ber om at en eventuell ordning blir satt i verk etter dette, slik at det bli mulig for fakultetene å ta høyde for denne risikoen i eksamensplanleggingen.

Det juridiske fakultet orienterer om at Universitetsstyret har vedtatt et unntak fra UiBs grads- og studieforskrift for fakultetets eksamener, fordi fakultetet har mange kandidater og begrenset tilgang på kvalifiserte sensorer.

Vi ser for øvrig at enkelte institusjoner har ordninger som vil redusere betydningen av helligdager i eksamensperioder. NMBU har en regel om at helligdager arbeidsdager i romjulen ikke telles i beregningsmodellen, mens det ved UiT ikke beregnes bøter fra før den 8 dagen, noe som gjør denne problemstillingen mindre aktuell.

Tabellen nedenfor viser omfanget av forsinkelser våren 2018.

Forsinkelser i sensur- skoleeksamen våren 2018

	antall emner med forsinkelser, dag 1 etter sensurfrist	antall emner forsinket fom dag 4	antall emner forsinket fra og med dag 8	gjennomsnittlig antall studenter per emne forsinket	andel forsinkelser (emner)	antall dager forsinket totalt	antall studenter berørt totalt
Det humanistiske fakultet	25	9	3	39	2 %	167	987
Det juridiske fakultet	4	2	0	327	6 %	14	1308
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	14	2	2	59	8 %	53	829
Det medisinske fakultet	28	18	11	17	35 %	53	488
Det psykologiske fakultet	5	5	2	30	13 %	37	148
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	7	3	0	54	4 %	24	377
Fakultet for Kunst, Musikk og Design	0						

Beregningsgrunnlaget i tabellen er: skoleeksamener, kontinuasjonseksamener og utsatte eksamener. Fakultetene har benyttet litt ulike fremgangsmåter/kilder for å finne antall forsinkelser. Det gjør at det kan forekomme noen mindre forskjeller i hva som er lagt til grunn i tabellen.

Retningslinjer for ordningen

Hovedregelen i UHL § 3-9 (4) er at fristen er tre uker. Bestemmelsen lister opp tre situasjoner der det kan gis utsatt sensurfrist. For det første kan det gis unntak for enkeltksamener. Forarbeidene og juridisk litteratur presiserer at slike unntak kun kan gis i enkeltstående og uforutsette krisesituasjoner (NOU 1993:24 s. 186). Videre kan det gis unntak for fristen i midlertidig forskrift i tilfeller der det ikke er mulig å skaffe det antall kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle sensur på tre uker. Det tredje alternativet er at det i forskrifts form gis lengre sensurfrist for avhandlinger og tilsvarende større skriftlige arbeider.

Det juridiske fakultet har utsettelse inntil 5 uker for eksamener innen mastergradsstudiet i rettsvitenskap, med unntak av sensur på masteroppgaven. Ved UiB har vi en forskrift som sier at alminnelig sensurfrist på masteroppgaver er to måneder på hele UiB.

Det er ikke noe i veien for andre fakulteter å sende sak til styret (i praksis rektor på fullmakt) hvis ekstraordinære forhold vil føre til forsinkelser i sensuren, men hittil har vi brukt denne anledningen bare et par ganger slik jus har gjort.

Ved UiT gis det kr 1000 i bot per forsinket sensur den 8.dagen etter sensurfristen, uavhengig av hvor mange dager etter fristen sensuren kommer. Et emne med 10 kandidater som får sensuren registrert 8 dager etter sensurfristen gir 10.000,- i bot. Dersom sensuren var registrert 7 dager etter sensurfristen ville det ikke blitt beregnet bot. Ved UiT blir det gitt bot

for forsinkelse i skoleeksamener og hjemmeeksamener, inklusive utsatt prøve og kontinuasjon.

NTNU har ikke gjeninnført ordningen med bøtlegging etter at fusjonen ble gjennomført. Før dette hadde de en ordning der det ble gitt bøter for ordinær skoleeksamen, og ikke klagesensur. Bøtene ble gitt i de tilfellene fristen var overskredet med en uke. NTNU sine bøter var på kr. 1000,- per rammet student per eksamen.

NMBU: Har dagbøter på kr 20 per student per arbeidsdag, fra og med dag 4. etter sensurfrist. Minstebeløpet er på kr 1000,-. Helligdager og arbeidsdager i romjulen telles ikke i beregningsmodellen. Gebyr beregnes for emner med skriftlig eksamen, langsgående eksamen, fornyet prøve (konte) og gradsoppgaver.

UiO har ikke ordning med bøter ved forsinket sensur.

På siste ark i denne saken, vises et oppsett for hvordan ulike ordninger med bøtlegging vil slå ut for det enkelte fakultet, gitt status for forsinkelser våren 2018.

Ved innføring av ordningen ved UiB, bør det være åpning for at det kan søkes om dispensasjon for enkeltksamener før sensurfristens utløp, og for at det kan besluttes at sakene kan behandles på fullmakt.

Ved NTNU var det utdanningsdirektøren som behandlet søknader om utsatt frist til enkeltksamener, ved sykdom og andre tvingende grunner. Vi foreslår at Studieadministrativ avdeling behandler evt. søknader ved UiB.

Hva som regnes som «tvingende grunner» er ikke spesifisert, men det blir opplyst at unntaksregelen håndtertes strengt. Mangel på sensorer, deltakelse på konferanser, mange kandidater mv. regnes *ikke* som tvingende grunner. Dersom det er utfordringer som det kan planlegges for, innvilges det ikke utsettelse. Tallet på denne typen søknader har de siste årene vært lavt.

I forslag til retningslinjer er det tatt høyde for at bøter ikke beregnes i de tilfellene forsinkelser skyldes sykdom hos sensor. Vi foreslår også at røde dager ikke skal telles med i beregningsgrunnlaget for boten.

Forsinkelser blir beregnet i etterkant, for ett år om gangen og på bakgrunn av rapporter generert i FS. Fakultetene vil få oppskrifter på generering av den aktuelle rapporten i FS. Når rapporten er hentet ut, gjennomgås disse og korrigeres for eventuelle feil, innvilgede utsettelse og helligdager. Dette danner grunnlaget for bøtene, som får virkning i form av trekk i utbetalingen til fakultetet for det påfølgende året.

Det er mindre variasjoner mellom institusjonene i hvilke typer eksamener som beregnes inn i grunnlaget for bøter. Ved NTNU var det skoleeksamener som lå til grunn for beregningen. UiT har inkludert forsinkelse i skoleeksamener og alle typer hjemmeeksamener, inklusive utsatt prøve og kontinuasjon. NMBU har i sin ordning, lagt til grunn skriftlig eksamen, langsgående eksamen, fornyet prøve (konte) og gradsoppgaver. Klagesensur er unntatt. I tabellen over forsinkelser ved fakultetene ved UiB, er følgende inkludert: Skoleeksamener, konteeksamener og utsatt eksamen.

I vedlagte forslag til reglement foreslås det at UiB innfører bøter ved forsinkelser på skoleeksamener inklusive utsatte prøve/kontinuitets eksamener. Det legges ikke opp til bøtlegging på klagesensur.

De midlene som blir trukket inn ved NTNU, går inn igjen i institusjonens samlede budsjett og er ikke øremerket bestemte aktiviteter. Ved NMBU lyses midlene ut til studiekvalitetsfremmende tiltak som fakultetene søker om. Søknadene behandles i LMU.

På bakgrunn av ovenstående foreslår vi følgende retningslinjer for sanksjoner ved forsinket sensur:

- 1) Det innføres bøter på ordinær sensur og utsatt prøve på skoleeksamen. Størrelsen på bøtene er kr 20 per rammet student per eksamen per dag, og begynner å løpe fra og med den 4. arbeidsdagen.
- 2) Helligdager og røde dager regnes ikke inn i grunnlaget for boten. I de tilfellene forsinkelsen skyldes sykemeldt sensor, beregnes det ikke bot for det antall dager sykemeldingen gjelder for.
- 3) Studieadministrativ avdeling avgjør søknader om forlenget sensurfrist ved tvingende grunner. Mangel på sensorer, deltakelse på konferanser, mange kandidater mv. regnes *ikke* som tvingende grunner. Søknadene må sendes inn slik at de kan behandles før sensuren faller.
- 4) Forsinkelser i sensur blir beregnet en gang i året. Bøtene får virkning fra det påfølgende studieåret.
- 5) Inndradde midler skal brukes til studentrettede tiltak. Midlene disponeres i samarbeid mellom LMU og UU.
- 6) Forsinkelser i sensur skal gjøres kjent for studentene, sammen med opplysning om ny dato for sensur.
- 7) Ordningen trer i kraft fra 01.09.2019.

Forslag til vedtak:

Utdanningsutvalget anbefaler universitetsstyret å vedta vedlagte forslag til retningslinjer for sanksjoner ved forsinket sensur.

Forsinkelser i sensur våren 2018, effekt av eventuelle ordninger for bøtelegging

	antall emner forsinket	antall dager forsinket	antall studenter berørt	kr 1000 i bot per student, kun bot for dag 1	kr 20 per student dag 1	antall emner forsinket 4 dager + /8dager +	kr 1000 per student med forsinket sensur på dag 8*	bot kr 20 fra og med dag 4
Det humanistiske fakultet	25	167	987	987000	19740	9/3	117000	395600
Det juridiske fakultet	4	14	1308	1308000	26160	2/0		49760
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet	14	53	829	829000	16580	2/2	118000	9300
Det medisinske fakultet	28	262	488	488000	9760	18/11	187000	782460
Det psykologiske fakultet	5	37	148	148000	2960	5/2	60000	26460
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	7	24	377	377000	7540	3/0	0	39380
Fakultet for Kunst, Musikk og Design	0							

* «Antall studenter rammet» er gjennomsnittsberegnet ut ifra det totale antall studenter rammet av forsinkelser, fordelt på antall forsinkede emner. Dersom denne ordningen blir tatt i bruk, må grunnlaget for boten beregnes ut ifra det reelle antall studenter som ble omfattet av forsinkelsene på de ulike emnene.

Ephorte:

Sak 81/18 Møteplan for 2019

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Vedtakssak

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 8. november 2018

Ephorte:

Møtedatoer for Utdanningsutvalget 2019

Bakgrunn

Møtedatoer for Utdanningsutvalget vedtas ett år i forveien. Vi forsøker å få til 8 møter neste år. Vedlagt følger forslag til møtedatoer:

Torsdag 17. januar
Onsdag 20. februar
Torsdag 21. mars
Torsdag 9. mai (utdanningsmelding behandles i mai-møtet)

Juniseminar: 12. og 14. juni

Torsdag 5. september
Torsdag 3. oktober
Torsdag 7. november
Torsdag 5. desember

Studiekvalitetsseminar: torsdag 12. desember 9-13 i Universitetsaulaen

Møtetid er fra kl. 9.00-12.00.

Skolens vinterferie 25.02-01.03

Påske 18.04-21.04

Skolens høstferie 7.10-13.10 uke 41

Universitetsstyret har følgende møteplan for 2019:

21.2
11.4.
29.5
29.8.
26.9.
30.-31.10.
28.11.

Forskningsutvalgets møteplan er ikke publisert på nett ennå

Forslag til

vedtak:

Utdanningsutvalget vedtar forslag til møtedatoer for 2019.

Ephorte:

Sak 82/18 Oppfølging av humaniorastrategien

Notat fra Studieadministrativ avdeling
Vedtaks sak

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 8.november 2018

Ephorte:

Bakgrunn

Universitetet har utarbeidet en humaniorastrategi for 2018-2022. Målet er å profilere og utvikle UiBs kvaliteter innenfor de humanistiske fagene, og posisjonere universitetet strategisk på nasjonale og internasjonale konkurransearenaer.

Humaniorastrategien er bygget rundt de fem hovedmålene i den nasjonale humaniorastrategien og UiBs strategi, med tiltak innen fem hovedsatsingsområder:

- Kvalitet i humaniora
- Samfunnsrelevans
- Arbeidslivet
- Skolen
- Språk

Av forslag som berører utdanningsaspektet litt mere konkret er:

- Definere og tydeliggjøre sammenhengen mellom faglig bredde og faglig kvalitet
- Heve rekrutteringen ved å utvikle utdanningsprogrammer eller forskerlinjer for særlig sterke og motiverte studenter
- Sikre god forvaltning av arkiver, samlinger m.m slik at de blir gjort tilgjengelige for forskning og undervisning
- synliggjøre bedre hvilke karrieremuligheter de humanistiske studieprogrammene gir
- utvikle etter-og viderutdanningstilbud i bredden av de humanistiske fagene
- etablere et prosjekt som vurderer ulike tiltak spesielt for humaniora: karriereveiledning, alumninettverket, mentorordninger og praksis
- styrke lektorutdanningen
- styrke kvaliteten på språkfagene, sikre forutsigbare og gode rammer, øke andelen av studenter som tar utenlandsopphold, arbeide for å få etablert en SFU knyttet til språkfagene

Utdanningsutvalgets oppfølging

Det vil bli nedsatt en arbeidsgruppe som får i oppgave å følge opp de punktene i humaniorastrategien som omhandler utdanning.

Strategiplanen har til dels konkrete forslag, og har satt opp en estimert tidsramme og listet opp ansvarlig fakulteter og/ eller avdeling for hvert tiltak.

Gruppens mandat blir å:

- Prioritere blant tiltakene
- Ytterligere konkretisere de tiltak som foreslås
- Tidsplan for gjennomføring

Gruppen som Utdanningsutvalget nedsetter må være i dialog med styringsgruppen for humaniorastrategien. Det kan og være hensiktsmessig om en fra styringsgruppen inviteres med i arbeidsgruppen.

Forslag til

vedtak

Utdanningsutvalgets leder får i dialog med fakultetene fullmakt til å nedsette en arbeidsgruppe med mandat og sammensetning på bakgrunn av innspill i møte

Vedlegg: Humaniorastrategi 2018-2022, den kan også leses på uib.no her:
<https://www.uib.no/aktuelt/121026/les-uib-sin-humaniorastrategi-her>

Ephorte:2018/11576

**Sak 83/18 Endringer i grads- og studieforskriften ved
Universitetet i Bergen**

Vedtakssak

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 8. november

Ephorte:

Bakgrunn

Saken gjelder endringer av ulikt slag, med hovedfokus på to områder: 1. Tilrettelegging i undervisning og ved vurdering, inkludert dokumentasjonskrav, og 2. Fristen for sensur, samt fristen for klage til visse tider på året. På det første punktet foreslås ingen vidtrekkende, prinsipielle endringer, men samlet vil de ha reell innvirkning på hvordan tilrettelegging behandles. De vil ikke svekke studentenes rettigheter, men på noen punkter styrke dem. Når det gjelder fristen for sensur, er formålet å klargjøre det som allerede er gjeldende rett, og å redusere muligheten for misforståelser. I vedlegget er de enkelte endringene markert og kommentert.

Endringene som foreslås, bygger på erfaringer gjennom flere år, som tilsier at reglene om tilrettelegging dels er ufullstendige og dels noe for rigide. Det foreslås justeringer som skal avhjelpe dette. Videre foreslås noen tilpasninger til ventede lovendringer

Den viktigste endringen er presiseringen i § 7.2.1. (1) (nest siste tabell i vedlegget). Problemstillingen er om treukersfristen for sensur, som gjelder for flertallet av eksamener, skal regnes som 21 kalenderdager eller 15 arbeidsdager. Sagt på en annen måte: Dersom det er såkalte «røde dager» mellom eksamensdagen og den 21. kalenderdagen etterpå, blir sensurfristen forlenget? Svaret er at fristen er 21 kalenderdager, og mellomliggende røde dager påvirker ikke fristen. Unntaket er dersom en slik rød dag faller på fristutløpsdagen; da forlenges fristen til neste ordinære arbeidsdag. Forskriften er i dag flertydig her, og forslaget skal fjerne tvil.

Saken har ikke vært på høring, men har vært drøftet mellom Studieadministrativ avdeling og fakultetene, både i eksamensnettverket og tilretteleggingsnettverket.

Merknader

Grads- og studieforskriften gir dels uttrykk for prinsipielle, politiske valg, men er også i høy grad et arbeidsredskap i det daglige. Den må derfor gå i detalj på en del områder. Detaljeringsnivået i saken her er slik at det på mange måter ikke er så godt egnet for behandling i styret, men loven er klar på at forskriftsvedtak må skje i styret. Det er da naturlig at saken kommer opp for Utdanningsutvalget først, slik det ellers er vanlig i forskriftssaker. Vi peker på at endringene ikke svekker studentrettigheter, men at de i hovedsak klargjør og utfyller.

Det som gjelder fristen for sensur, er en nødvendig klargjøring, fordi dagens regler er uklare og har gitt rom for misforståelser.

Forslag til vedtak

Utdanningsutvalget rår styret til å gjøre vedtak om endringer i grads- og studieforskriften ved UiB i tråd med forslagene fra Studieadministrativ avdeling

§ 5.6 Tilrettelagt undervisning

Gjeldende tekst	Ny tekst
<p>(1) Tilrettelagt undervisning kan innvilges på grunnlag av sykdom, skade eller annen funksjonsnedsettelse. Tilretteleggingen skal vurderes i forhold til studentens mulighet til å oppnå læringsutbyttet i emnet og programmet. Søknad rettes til fakultetet før semesterstart, eller snarest mulig etter at behovet oppsto.</p> <p>Om tilrettelegging ved vurdering se § 6.13. Om deltidsstudier se § 4.5.1.</p>	<p>(1) En student som på grunn av sykdom, skade eller annen funksjonsnedsettelse, ikke har tilnærmet likeverdig utbytte av undervisningen som andre studenter, kan søke om tilrettelagt undervisning.</p> <p>(2) Tilretteleggingen skal ikke redusere de faglige kravene, men rettes mot studentens mulighet til å oppnå læringsutbyttet i emnet og programmet. Tiltak for tilrettelegging skal vurderes opp mot formålet, og mot institusjonens ressurser, jf. universitets- og høyskolelovens regler om tilrettelegging. Søknad rettes til fakultetet før semesterstart, eller snarest mulig etter at behovet oppsto.</p> <p>Om tilrettelegging ved vurdering se § 6.13. Om deltidsstudier se § 4.5.1.</p>

[Kommentar: Denne er en del omskrevet og utvidet, men det er ikke meningen å gjøre vesentlige realitetsendringer. Den nye formuleringen er forsøkt tilpasset til de ventede endringene i uhl., som bl.a. gjelder tilrettelegging av undervisning.

§ 6.10 Gyldig fravær

§ 6.10.1 Definisjon av gyldig fravær

Gjeldende tekst	Ny tekst
<p>(1) Hvis en student avbryter en vurdering etter at fristen for å annullere vurderingsmeldingen etter § 6.7 er gått ut, ansees følgende forhold som gyldig fravær:</p> <ul style="list-style-type: none">a) egen sykdom og barns sykdom, med de begrensningene som går fram av arbeidsmiljøloven § 12-9b) dødsfall i nær familie eller hos andre studenten har et nært forhold til, dersom dødsfallet skjer innen to uker før eksamen, se § 6.6c) begravelse eller bisettelse, jf. foregående punktd) pålegg fra offentlig myndighet om at studenten plikter å møte fram et annet sted når vurderingen finner stede) forhold som gjør det sterkt urimelig å kreve at studenten gjennomfører en	<p>(1) Hvis en student ikke møter til eller avbryter en vurdering etter at fristen for å annullere vurderingsmeldingen etter § 6.7 er gått ut, ansees følgende forhold som gyldig fravær:</p> <ul style="list-style-type: none">a) egen sykdom og barns sykdom, med de begrensningene som går fram av arbeidsmiljøloven § 12-9b) dødsfall i nær familie eller hos andre studenten har et nært forhold til, dersom dødsfallet skjer innen to uker før eksamen, se § 6.6c) begravelse eller bisettelse, jf. foregående punktd) pålegg fra offentlig myndighet om at studenten plikter å møte fram et annet sted når vurderingen finner sted

vurdering	e) forhold utenfor studentens kontroll som gjør det sterkt urimelig å kreve at studenten gjennomfører en vurdering
-----------	---

Kommentarer 1) Ikke møtt-alternativet er tatt med i innledningen. 2) Tilføyning i punkt e), for å få tydeligere fram hva som er meningen med punkt e). Det er en snever sekkepost; en sikkerhetsventil når det oppstår ting som verken vi eller studenten kunne forutse eller kontrollere.

§ 6.10.2 Krav til dokumentasjon av gyldig fravær

Gjeldende tekst	Ny tekst
(1) Sykdom skal dokumenteres med attest fra lege eller annen fagkyndig person.	(1) Sykdom skal dokumenteres med attest fra lege eller annen sakkyndig, herunder psykolog.
(2) Attesten må dokumentere at studenten av helsemessige årsaker ikke har kunnet gjennomføre den aktuelle vurderingen og at den gjelder for følgende tidspunkt/tidsrom: a) dato for den aktuelle skriftlig eller muntlige skoleeksamen b) første eksamensdag ved flere eksamensdager c) fristen for innlevering av semesteroppgave eller tilsvarende d) dato for utlevering av hjemmeeksamensoppgave e) fristen for siste innlevering ved mappelevering eller annen form vurdering gjennom store deler av undervisningsperioden I tillegg må legeattest ved avbrudd av skriftlig skoleeksamen være utstedt på den aktuelle eksamensdag.	(2) Attesten må dokumentere at studenten av helsemessige årsaker ikke har kunnet gjennomføre den aktuelle vurderingen, og må spesifisere at den gjelder dagene/periodene som er nevnt i punkt a)-d): a) dagen for den aktuelle skriftlige eller muntlige skoleeksamen b) en eller flere dager i eksamensperioden ved flere eksamensdager c) i perioden for hjemmeeksamen, semesteroppgave eller tilsvarende d) for mappevurdering: hvilke dager studenten har vært syk I tillegg må attest ved manglende frammøte til eller avbrudd av skriftlig skoleeksamen være utstedt på den aktuelle eksamensdag eller senest første virkedag etter.
3) Ved dødsfall, begravelse eller bisettelse må studenten oppgi hvem som er gått bort og hvilken relasjon studenten hadde til avdøde. For øvrig kreves ikke dokumentasjon.	3) Ved dødsfall, begravelse eller bisettelse må studenten oppgi hvem som er gått bort og hvilken relasjon studenten hadde til avdøde. For øvrig kreves ikke dokumentasjon
4) Andre forhold som regnes som gyldig fravær må dokumenteres.	4) Andre forhold som påberopes som gyldig fravær må dokumenteres.

Kommentarer: Det er en rekke endringer i teksten her. De fleste er av nokså teknisk art, og skal lette saksbehandlingen og gjøre det enklere for studenten å søke og å dokumentere behovet/retten. Noen spesifikke merknader:

1) Vi går over til termen «sakkyndig», og nevner psykolog særskilt, fordi de ikke kan sykmelde, men likevel er en viktig behandlergruppe. 2) For mappe er det nær sagt umulig å regulere utfyllende. Derfor tror vi det er viktigst å få dokumentasjon for når studenten har vært syk, og så får man vurdere konkret hva som er mulig å få til, sett opp mot hvilke(t) mappearbeid studenten har mistet, hvor mye tid man har til å ordne opp i ting, etc. 3) Fristene for attest har vært noe for rigide, og oppmykes litegrann. Det er viktig at attesten er utstedt tidlig, for ellers har den liten verdi som dokumentasjon. Det synes likevel noe for strengt å kreve at attesten alltid skal være utstedt samme dag som sykdommen den skal dokumentere.]

§ 6.10.3 Frist for innlevering av dokumentasjon

Gjeldende tekst	Ny tekst
Legeattest eller tilsvarende dokumentasjon må leveres fakultetet snarest og senest en uke etter at vurderingen startet. Om når en vurdering ansees påbegynt se § 6.6.	Legeattest eller tilsvarende dokumentasjon må leveres fakultetet snarest og senest en uke etter at vurderingen er avsluttet .

Kommentarer: Endret fra at vurderingen er påbegynt til at den er avsluttet. Dermed blir siste setning i dagens regel overflødig.

§ 6.13 Tilrettelegging ved vurdering

§ 6.13.1 Tilrettelegging

Gjeldende tekst	Ny tekst
(1) En student som på grunn av sykdom, skade eller funksjonsnedsettelse har vanskelighet med å gjennomføre en vurdering på vanlig måte, kan søke om tilrettelegging av vurderingen.	(1) En student som på grunn av sykdom, skade eller annen funksjonsnedsettelse ikke har tilnærmet likeverdig mulighet til å gjennomføre en vurdering på vanlig måte som andre studenter , kan søke om tilrettelegging av vurderingen.
(2) Tilretteleggingen skal ha som formål å oppveie de ulemper sykdommen, skaden eller funksjonsnedsettelsen medfører, samtidig som det i størst mulig utstrekning skal sørges for at studentene prøves likt, og at læringsutbyttet kan oppnås	(2) Tilretteleggingen skal ha som formål å oppveie de ulemper sykdommen, skaden eller annen funksjonsnedsettelse medfører, samtidig som det sikres at studentene prøves likt. Faglige krav skal ikke reduseres og tiltak for tilrettelegging skal vurderes opp mot formålet, og mot institusjonens ressurser, jf. universitets- og høyskolelovens regler om tilrettelegging.

<p>Tilrettelegging kan være:</p> <p>a) utvidet eksamenstid ved skoleeksamen</p> <p>b) utsatt innleveringsfrist ved hjemmeeksamen og lignende prøveformer</p> <p>c) anledning til lengre pauser, eventuelt med mulighet til å hvile</p> <p>d) skriftlig eksamen i stedet for muntlig</p> <p>e) muntlig eksamen i stedet for skriftlig</p> <p>f) eget eksamenslokale</p> <p>g) opplæring i bruk av datamaskin eller andre tekniske hjelpemidler med støtte for rettskriving, talesyntese o.a., eller bruk av penn og papir</p> <p>h) skrivehjelp, døvetolk eller annen praktisk hjelp</p> <p>i) overføring av oppgavene til punktskrift eller forstørret skrift</p> <p>j) høytlesning av oppgaveteksten</p> <p>k) høytlesning av besvarelsen for korrektur.</p>	<p>(3) Tilrettelegging kan være:</p> <p>a) utvidet eksamenstid ved skoleeksamen</p> <p>b) utsatt innleveringsfrist ved hjemmeeksamen og lignende prøveformer</p> <p>c) anledning til lengre pauser, eventuelt med mulighet til å hvile</p> <p>d) skriftlig eksamen i stedet for muntlig</p> <p>e) muntlig eksamen i stedet for skriftlig</p> <p>f) eget eksamenslokale</p> <p>g) bruk av datamaskin eller andre tekniske hjelpemidler med støtte for rettskriving, talesyntese o.a., eller bruk av penn og papir</p> <p>h) skrivehjelp, døvetolk eller annen praktisk hjelp</p> <p>i) overføring av oppgavene til punktskrift eller forstørret skrift</p> <p>j) høytlesning av oppgaveteksten</p> <p>k) høytlesning av besvarelsen for korrektur.</p>
--	---

Kommentarer: 1) Ikke lenger «særskilt», men bare «tilrettelegging». Tilrettelegging er per definisjon noe særskilt, som kommer i tillegg til andre tiltak, herunder tiltak for universell utforming. 2) Kriteriet i dag – «har vanskelighet med» - er for løst, og vi foreslår en strammere formulering. 3) Til punkt f): Det har kommet kommentarer om at punkt f) forstås som en rett til å få ta eksamen utenfor UiB, herunder i utlandet. Det er ikke riktig. Bestemmelsen må leses i sammenheng med § 6.14, som er den alminnelige regelen om eksamenssted. Der heter det at eksamensstedet er UiB og UiBs nettverk. Avvik fra dette fordi man bor langt borte eller oppholder seg utenlands, er ikke tilrettelegging.

§ 6.13.2 Søknadsfrist

Gjeldende tekst	Ny tekst
Frist for å søke om tilrettelegging er samtidig med vurderingsmelding. Fristen kan fravikes dersom funksjonsnedsettelsen oppstår etter fristens utløp, eller hvis andre særlige grunner tilsier det.	Fristen for å søke om tilrettelegging er samtidig med fristen for vurderingsmelding. Fristen kan fravikes dersom sykdommen, skaden eller funksjonsnedsettelsen oppstår etter fristens utløp, eller hvis andre særlige grunner tilsier det.

Kommentar: Redaksjonelle endringer, ingen realitet.

§ 6.13.3 Krav til dokumentasjon

Gjeldende tekst	Ny tekst
Behovet for tilrettelegging må dokumenteres ved attest fra lege eller annen sakkyndig. Attesten skal inneholde de opplysningene som er nødvendige for å avgjøre hvilke(n) tilrettelegging(er) som nødvendig(e.). Behovet må dokumenteres	Behovet for tilrettelegging må dokumenteres ved attest fra lege eller annen sakkyndig, herunder psykolog. Attesten skal inneholde de opplysningene som er nødvendige for å avgjøre hvilke(n) tilrettelegging(er) som nødvendig(e.), og

på nytt hver gang studenten melder seg til vurdering. For kroniske lidelser kan det gjøres unntak fra dette.	skal ellers utformes i tråd med helsepersonellovens § 15. Behovet må dokumenteres på nytt hver gang studenten melder seg til vurdering. For sykdom, skade eller funksjonsnedsettelse som er kronisk eller permanent kan det gjøres unntak fra dette.
--	--

Kommentar: Endringene her er mest redaksjonelle og terminologiske. Henvisningen til helsepersonelloven er ny i forskriften, men i helsepersonelloven har det lenge vært regler om utforming av attester og erklæringer m.v.

§ 6.13.4 Søknadsbehandling

Gjeldende tekst	Ny tekst
Studieadministrativ avdeling behandler søknader om tilrettelegging av vurdering i samråd med fakultetet.	Studieadministrativ avdeling behandler søknader om tilrettelegging av skoleeksamen i samråd med fakultetet. Fakultetet behandler søknader om tilrettelegging av andre vurderingsformer enn skoleeksamen.

Kommentar: Poenget er å få fram forskjellen: SA behandler tilrettelegging på skoleeksamen, fakultetene andre tilretteleggings saker om eksamen. Dette er praksis i dag, og har vært det lenge.

7.2.1 Sensurfrist

Gjeldende tekst	Ny teksts
	(1) Den alminnelige sensurfristen er tre uker, forstått som 21 kalenderdager, jf. universitets- og høyskolelovens § 3-9 (4), første ledd.
(1) Når helligdager faller på en ukedag, forlenges sensurfristen tilsvarende.	(2) Når sensurfristen løper ut på en hellig- eller høytidsdag, forlenges fristen tilsvarende.
(2) Dersom sensuren blir forsinket i forhold til den lovbestemte fristen på tre uker etter universitets- og høyskoleloven § 3-9 (4) eller den datoen som er gjort kjent for studentene, skal dette kunngjøres med opplysning om ny dato for sensur.	(3) Dersom sensuren blir forsinket i forhold til den lovbestemte fristen på tre uker etter universitets- og høyskoleloven § 3-9 (4) eller den datoen som er gjort kjent for studentene, skal dette kunngjøres med opplysning om ny dato for sensur.

--	--

Kommentar: Denne er viktig, men det har vært usikkerhet om hvordan den skal forstås, fordi den gjeldende regelen i (1) dessverre er flertydig. Det nye punkt (1) skal få fram det som vi mener er gjeldende rett i dag: For sensurer der treukersfristen gjelder, er fristen 21 kalenderdager, og ikke 15 arbeidsdager. Det følger allerede av loven, og for tydelighetens skyld setter vi det også inn her. «Røde» dager som ligger mellom eksamensdagen og fristutløpsdagen, kommer ikke til fratrukk, men røde dager som faller på fristutløpsdagen gjør det. Merk at regelen også gjelder for andre frister, så som tomånedersfristen for masteroppgaver, selv om den nok ikke får så store utslag for disse.

§ 7.4 Kunngjøring av sensur, frist for begrunnelse og klage

Gjeldende tekst	Ny tekst
(5) Klagefristen er tre uker. Dersom sensuren faller i perioden 20. desember – 2. januar skal fristen begynne å løpe fra 2. januar. Faller sensuren i perioden etter 20. juni, men før høstsemesteret begynner, skal fristen begynne å løpe fra mandagen i den uken høstsemesteret begynner.	(5) Klagefristen er tre uker fra sensuren blir gjort tilgjengelig for kandidatene.

Kommentar: Den gjeldende regelen om at klagefrister suspenderes om sommeren og i tiden omkring jul, stammer fra en tid da sensur ble gjort kjent ved oppslag på papir. Dette er nå heldigitalisert, og det er ikke nødvendig for studentene å være på campus for å gjøre seg kjent med utfallet av sensuren.

UNIVERSITETET I BERGEN
UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte:

Sak 84/18 Forskrift om opptak til master

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Drøftingssak

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Studieadministrativ avdeling

Møte: 8. november 2018

Ephorte:

Bakgrunn

Som en del av UiBs internrevisjon gjennomførte PwC i 2017 en revisjon av lokale opptak ved institusjonen. På bakgrunn av sluttrapporten vedtok Universitetsstyret i 2017 (141/17) at «UiB bør etterstrebe mindre sårbarhet, mer transparens, bedre rutiner, god informasjon til søkere og å intensivere arbeidet med å fylle studieplassene våre». Et viktig tiltak var å se på muligheten for å sentralisere masteropptakene ved institusjonen. Dette arbeidet ble organisert som et prosjekt ledet av SA.

Prosjektets første leveranse er forslag til en felles forskrift om opptak til UiB. Dette er en forutsetning for at masteropptakene skal kunne sentraliseres. Fram til nå har reglene som styrer opptak vært spredt utover mange kilder:

- Lov om universiteter og høyskoler
- Forskrift om krav til mastergrad
- Forskrift om opptak, studier, vurderinger og grader ved Universitetet i Bergen
- Fakultetenes utfyllende regler til forskrift om opptak, studier, vurderinger og grader
- Reglement for opptak av internasjonale søkere til Universitetet i Bergen
- Studieplaner

Et gjennomgående trekk er at de materielle reglene i hovedsak er lagt på et lavest mulig nivå, i studieplanene. Dette fører ofte til at hvert program opererer med nyanser av krav, hvor det i mange tilfeller er vanskelig å forstå om et krav er absolutt eller anbefalt. Prosessuelle regler er i noen tilfeller kjent for søkerne, men kan også eksistere kun i form av saksbehandlerpraksis. Det eksisterer med andre ord ikke noe felles regler for søkere som ønsker å bli tatt opp, dette er i stor grad overlatt til det enkelte fakultet.

På bakgrunn av dette har det gjennom hele 2018 blitt arbeidet med å få på plass en felles forskrift om opptak til UiB som i størst mulig grad definerer et felles sett av kvalifikasjonskrav, rangeringsregler og administrative forhold. Det har vært gjennomført både uformelle og formelle høringer, samt høringsmøter med samtlige fakultet. Disse har på sin side involvert instituttene, og levert grundige og gjennomarbeidete svar. I mange tilfeller har det vært bred enighet om innholdet i forskriften, mens det på andre punkter har blitt uttrykt særlige, lokale behov.

Samtidig har mandatet fra Universitetsstyret vært klart: Prosjektet skal bidra til å fylle studieplassene på utdanningene. Kravene vi stiller til søkere, har en direkte konsekvens for hvor mange potensielle,

nye studenter vi har tilgang til. Dette gjelder både krav til nivå (f.eks. C-krav og krav til språkkunnskaper) og spesifikke krav til faglig fordypning og emner en student må ha for å kvalifisere til enkeltstudier. Det er eksempler på studier der store grupper av eksterne søkere i realiteten er diskvalifiserte fordi de mangler emner som i praksis kun tilbys ved UiB. Slik situasjonen er i dag, risikerer vi at søkere med høyt faglig nivå siles bort som følge av at de mangler slike enkelkrav.

Samtidig som forskriften skal veie flere hensyn mot hverandre, må den oppleves som legitim av alle parter. Når den er vedtatt vil den regulere hvem som kan få opptak til studier ved UiB, og hvordan prosessen skal foregå. Det er derfor viktig at den klarer å gi plass til de spesifikke behovene som i enkelte sammenhenger kan være nødvendige. Forskriften må likevel være noe mer enn en samling av de reglene vi allerede har i dag. Den må også kunne inneholde noen forslag til endringer og standardisering, som svarer til de utfordringene vi har.

Kravet om nivå på bachelorutdanningen (C-krav)

C-kravet er et kompetansekrav som fakultetene praktiserer ved opptak til masterutdanning: Søkere som ikke har karakteren «C» i snitt anses ikke kvalifiserte til å starte på studiet. Beregningen er et vektet snitt på emnene som inngår i spesialiseringen (der A = 5, B = 4, C = 3, D = 2, E = 1).

Kompetansekrav er krav som sikrer at studenten har de nødvendige forutsetninger for å gjennomføre programmet. Kvalitet som går utover dette, sikres best gjennom konkurranse om plassene. I tilfeller der det er flere kvalifiserte søkere enn plasser, er det konkurransen om plassene som hever nivået utover det som er minstekravet for opptak. Et eksempel er det toårige masterstudiet i rettsvitenskap som har poenggrenser på godt over 3,50.

For å sikre et høyt nivå på studentene vi tar opp, bør det derfor jobbes parallelt med rekruttering til masterprogrammene våre. På oppdrag fra fakultetene gjennomfører SA i 2018 en full gjennomgang av studieprogramsidene og nye rekrutteringstekster blir produsert.

Samtlige fakultet er enige om å ha et krav til gjennomsnittskarakter for opptak til master og at denne bør være karakteren C. Utfordringen ligger i at man legger ulike tolkninger til grunn for hvordan karakteren C skal forstås: Skal UiB kreve en «ren C» (3,00) eller strekker C seg ned til 2,50? Praksis ved fakultetene er ulike, men de fleste har valgt 3,00, noe som også er i tråd med det opprinnelige høringsforslaget. Det humanistiske fakultet er unntaket, de forstår karakteren C som tilsvarende 2,50 og ønsker å beholde det. Enkelte program ved Det medisinske fakultet har også operert med 2,50 som grense.

Dilemmaet er at en streng tolkning (3,00) kan gi høyere inntakskvalitet, men reduserer samtidig andelen kvalifiserte søkere og øker risikoen for at plassene ikke fylles. For HF's del kan inntil 20 prosent av dagens kvalifiserte søkere falle fra, om kravet tolkes som 3,00. Fakultetet påpeker også at et skjerpet krav bør bygge på en dokumentert sammenheng mellom karakternivået fra grunnutdanningen og gjennomføring/fracfall på masternivå.

Det er også ønskelig at de kravene vi stiller opp i forskriften, ikke bør skille seg for mye fra kravene som finnes ved andre læresteder vi ønsker å sammenligne oss med. Av breddeuniversitetene i Norge har ingen forskriftsbestemt et felles krav for hele institusjonen som ligger høyere enn 2,50.

På bakgrunn av dette anbefales det at C-kravet forstås som 2,50.

Opptaks- og rangeringsgrunnlag for 2-årig master

Opptaksgrunnlaget for master er gitt av § 3 i *Forskrift om krav til mastergrad*. Kravet er en 3-årig bachelorgrad eller tilsvarende, med en spesialisering av minimum 80 studiepoengs omfang. Den nye forskriften medfører følgelig ingen endringer på dette punktet.

Forslaget til opptaksforskrift ved UiB stadfester fakultetenes rett til selv å bestemme hvilken faglig bakgrunn en søker må ha for å kvalifisere for opptak, inkludert spesifikke fagkrav. Tilbakemeldinger fra fakultetene har trukket fram behov for faglig dybde, men også «verktøyfag» som metode, matematikkemner, etc.

Likevel er det viktig å påpeke at spesialiseringer vil variere fra lærested til lærested, noe som gjør det vanskeligere for eksterne søkere både å forstå hvilke emner de må ha for å kvalifisere for opptak – og å få tatt emnene. For utenlandske søkere forsterkes dette ytterligere. I tillegg er det for en del eksterne søkere en utfordring å identifisere hvilke emner som utgjør spesialiseringen. I andre tilfeller har søkeren flere mulige sammensetninger av en gyldig spesialisering.

Fordi fakultetene selv avgjør hva som skal utgjøre spesialiseringen i en bachelorgrad, varierer dette fra 80 relevante studiepoeng til hele graden. Eksempelvis poengberegner både Det juridiske fakultet, og deler av Det psykologiske og Det medisinske fakultet, søkerne på grunnlag av hele graden fordi hele graden utgjør spesialiseringen.

Utkastet til forskrift som ble sendt på høring inneholdt et forslag der søkere rangeres på alle 180 studiepoeng i graden (og eventuelle nødvendige spesialiseringsemner som er tatt i tillegg). Prosjektet mener at dette er et nødvendig tiltak for å sikre likebehandling av søkerne, og for å gjøre behandlingen av søknadene mer transparent.

Tre av seks fakultet som har kommentert dette punktet, støtter helt eller delvis en slik endring. De fakultetene som er negative til forslaget mener at det kun er nivået i spesialiseringen som sier noe om studentens mulighet til å gjennomføre masterstudiet, og dels handler det om en bekymring for at studenter skal spekulere i å ta «enkle» støttefag for å bedre opptaksmuligheten på

masterprogrammet. Fakultetene som støtter forslaget mener det er et tiltak som kan føre til bedre kvalitet på saksbehandlingen og mindre sårbarhet.

En søker som ønsker å gå videre på masterutdanning etter en fullført bachelorgrad har ikke en ubegrenset frihet til å velge bort viktige fag, til fordel for lette emner. I tillegg til spesialiseringen må hun også ha gjennomført innføringsemner. I tillegg reiser mange studenter utenlands i løpet av studietiden. Til slutt kan fakultetene stille krav til viktige verktøyfag som må være bestått.

Spørreundersøkelsen som sendes ut til alle nye studenter hver høst, der de bl.a. blir spurt om hvordan de opplevde søknadsprosessen, ga i år ganske mange tilbakemeldinger fra nye masterstudenter som mener opptaksprosessen fremstår rotete: Det var vanskelig å finne god og tydelig informasjon om opptakskrav, det var uklart hva som inngår i spesialiseringen og de etterlyser inntakskravene fra forrige opptak.

Dersom vi ser på bachelorgrader avlagt ved UiB fra 2010 og fram til i dag, er det små forskjeller på karaktersnittet på spesialiseringen kontra hele graden. I et utplukk som omfatter ca. 6500 grader er forskjellen i snitt 0,06 (i positiv favør) ved en overgang til å regne på hele graden. De største utslagene er +/- 1,00 poeng, men det er da søkere som ligger i endene av skalaen.

Andre lærested, som UiS og NTNU, rangerer allerede søkerne på alle emner som inngår i graden, og UiO og UiT har uttrykt ønske om å få til en slik overgang. Både med tanke på en nasjonal samordningsprosess og for å sikre likebehandling mellom søkerne anbefales det derfor at UiB forskriftsfester denne modellen.

Krav til dokumenterte språkkrav

I den nye forskriften foreslås det krav om generell studiekompetanse ved opptak til norskspråklige masterutdanninger ved UiB. Dette inkluderer da at søkere må dokumentere norsk- og engelskkunnskaper. For søkere med grunnutdanning fra Norge vil dette i hovedsak være uproblematisk siden dette er krav de allerede har måtte dekke tidligere i løpet. For søkere som har tatt utdanningen i et ikke-nordisk land betyr det at de må dokumentere norskkunnskaper ved opptak. Dette er det av naturlige årsaker mange som ikke har.

Unntaket er masterutdanninger som er engelskspråklige, her kan det gis unntak fra kravet om norsk – men til gjengjeld er engelskkravet skjerpet (tilsvarende karakteren 4 fra førsteklasse i norsk videregående skole). Igjen: Dette fører til at færre internasjonale søkere er kvalifisert, men det skjerpede kravet vil også gjelde norske søkere. Bakgrunnen for forslaget er at søkere trenger et høyere nivå for å kunne gjennomføre et akademisk studium på engelsk. Et slik skjerpet krav praktiseres også ved flere andre læresteder i Norge, bl.a. UiO.

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet trekker fram at de har en tredje kategori studieprogram: Tospråklige program hvor undervisningen gis på engelsk, men studenten kan velge å gjennomføre vurderingen på norsk eller engelsk. I slike tilfeller foreslås det at søkere enten må dekke norsk- og engelskkravet, eller et skjerpet engelskkrav.

En siste kategori er fremmedspråk ved Det humanistiske fakultet, hvor undervisningen gis på det språket man studerer (f.eks. tysk og spansk). For å ta høyde for slike tilfeller åpner forskriften for at egne språkkrav kan fastsettes i studieplanen.

Drøfting

Saken legges fram for drøfting i Utdanningsutvalget.

Ephorte:

Sak 85/18

Innspill til KD

**Ny stortingsmelding om internasjonal
studentmobilitet**

Saksnotat fra Studieadministrativ avdeling
Drøftingssak

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 8.november 2018

Ephorte:

Invitasjon fra KD om å komme med innspill

Bakgrunn:

I et brev av 1. oktober (ephorte 2018/11989-1) inviterer Forsknings- og høyere utdanningsministeren UiB til å komme med innspill til stortingsmeldingen om internasjonalt studentmobilitet. Ministeren skriver at «Min ambisjon med denne stortingsmeldingen er å bidra til en kulturendring i universitets- og høyskolesektoren, slik at mobilitet blir en integrert del av alle norske studieprogrammer. Utenlandsopphold skal være normalen, ved at institusjonene legger til rette for at alle studenter skal reise ut. Samtidig må man også sørge for at de som av ulike årsaker ikke reiser ut, blir del av et internasjonalt studiemiljø her hjemme.»

I brevet presenteres fem faktorer ministeren mener må ligge til grunn for å lykkes med ambisjonen. Videre stilles syv konkrete spørsmål som det bes om svar på (se brevet vedlagt):

1. «Ambisjon om kulturendring

I teksten ovenfor har jeg skissert fem faktorer jeg mener må ligge til grunn for å oppnå ambisjonen om en kulturendring som legger til rette for mobilitet som en integrert del i alle studier. Er dere enige i min vurdering? Er det noen faktorer som mangler? Hva skal til for å oppnå ambisjonen?

(Den teksten statsråden viser til er følgende:

Det er fortsatt ønskelig at norske studenter tar hele graden i utlandet, men den store økningen i studentmobilitet må komme ved at langt flere norske studenter tar deler av graden i utlandet. Min ambisjon med denne stortingsmeldingen er å bidra til en kulturendring i universitets- og høyskolesektoren, slik at mobilitet blir en integrert del av alle norske studieprogrammer. Utenlandsopphold skal være normalen, ved at institusjonene legger til rette for at alle studenter skal reise ut. Samtidig må man også sørge for at de som av ulike årsaker ikke reiser ut, blir del av et internasjonalt miljø her hjemme. Det kan f.eks. omfatte en systematisk tilnærming til hvordan internasjonale perspektiver og erfaringer kan berike utdanningen gjennom bruk av gjesteforelesere, aktiv integrering av internasjonale studenter i de norske studentenes studiehverdag, undervisning på engelsk eller lignende.

For å lykkes med denne ambisjonen mener jeg at følgende faktorer må ligge til grunn:

- 1. Internasjonal studentmobilitet må inngå som en fullt ut integrert del av det strategiske arbeidet for kvalitet og relevans i høyere utdanning.*
- 2. Internasjonal studentmobilitet som en del av en grad skal være basert på institusjonelt samarbeid, og dette samarbeidet bør omfatte både forskning og utdanning.*
- 3. Regelverk skal ikke være til hinder for, og finansieringsordninger skal stimulere til økt studentmobilitet.*

4. *Institusjonenes ledelse, faglige ansatte og administrasjon, så vel som studentene selv, må bidra til kulturendringen.*
5. *Arbeids- og næringslivet må etterspørre og verdsette studenters internasjonale kompetanse.)*

2. Utgående studentmobilitet (fra norske UH-institusjoner til utenlandske)

Arbeider dere med utgående studentmobilitet på forskjellige nivåer (institusjonsledelsen, fakultets- og instituttledelsen, på studieprogramnivå (bachelor/master etc.)? Hva er utfordringene og hindrene? Kan dere gi noen gode eksempler på vellykkede tilnærminger til utgående studentmobilitet?

3. Innkommende studentmobilitet (utenlandske studenter ved norske UH-institusjoner)

Hvordan arbeider dere med innkommende studentmobilitet, både utveksling og hel grad? Hva er utfordringene og hindrene? Kan dere gi noen eksempler på vellykkede tilnærminger til innkommende studentmobilitet?

4. Strategisk samarbeid

Hvordan velger dere utenlandske samarbeidspartnere? I hvilken grad gjøres slike vurderinger i sammenheng med institusjonens overordnede strategi? Hvilke kriterier setter dere for valg av utenlandske samarbeidspartnere og hvilke nivåer internt involveres? I hvilken grad er dere opptatt av geografi når dere velger samarbeidspartnere?

5. Nasjonale tiltak og regelverk

Er det noen nye nasjonale tiltak som kan bidra til å forbedre deres strategiske arbeid med internasjonal studentmobilitet? Ser dere behov for endringer i regelverk eller finansieringsordninger?

6. Godkjenning

Automatisk godkjenning av utenlandsopphold fremheves av mange som viktig for økt internasjonal studentmobilitet. Er det faglige eller juridiske elementer som eventuelt hindrer automatisk godkjenning?

7. Arbeids- og næringsliv

Har dere samarbeid med internasjonalt arbeids- og næringsliv knyttet til studentmobilitet, særlig med tanke på internasjonal praksismobilitet? Hva kan gjøres for å synliggjøre verdien av internasjonal utdanningserfaring for norsk arbeids- og næringsliv?

Er det andre temaer eller spørsmål som dere mener bør diskuteres i den kommende stortingsmeldingen?»

Ministeren understreker at det er viktig å involvere både administrativt og faglig ansatte, inkludert på studieprogramnivå.

Brevet ble sendt ut til fakultetene med frist for å melde tilbake innspill innen 24. oktober.

Av fakultetenes innspill kan vi dra frem noen generelle tema:

- **Langsiktighet og målrettet arbeid**
Fakultetene mener at det kreves et langsiktig, målrettet arbeid på mange nivå for å oppnå ambisjonen. De faglig ansatte har en særlig oppgave i å inspirere til og anbefale studentene å dra på utveksling, og faglig ledelse må være holdningsskapere.
- **Ressurser på alle nivå**
Mange drar frem at det må settes av nok ressurser for å oppnå ambisjonen, og at tilstrekkelige ressurser, både økonomiske og personellmessige, er en av nøkkelfaktorene for å lykkes med internasjonalisering og internasjonal studentmobilitet.
- **Ledelsesforankring og kultur- og holdningsarbeid**
Fakultetene er i hovedsak enige i statsrådets vurdering av hvilke faktorer som må ligge til grunn for å oppnå ambisjonen om en kulturendring som legger til rette for mobilitet som en integrert del i alle studier. Faglig ledelse må være holdningsskapere.
- **Finansiering og incentivordninger**
Incentivordningene må stimulere til faglig forankring av avtaler, nettverk og internasjonalt samarbeid.
- **Avbyråkratisering, digitalisering og forenkling**
Nasjonalt samarbeid må til for å finne felles løsninger slik at man får utarbeidet gode, moderne og digitale systemløsninger for utveksling i sektoren.
- **Kobling mellom forskning og utdanning**
 - Program som fremmer sammenhengen mellom forskning og utdanning i kvalitetsarbeidet
 - Systemer og tiltak som fremmer og forenkler forsknings- og utdanningssamarbeid
- **Praksis i utdanningen**
Tettere samarbeid mellom internasjonalt arbeids- og næringsliv for å tilrettelegge for internasjonal praksis i utdanningen.

Innspillene i sin helhet ligger for øvrig som vedlegg til saken. Studentparlamentet er også invitert til å komme med innspill (se vedlegg).

Drøftingspunkt:

De syv spørsmålene i brevet fra statsråden danner grunnlaget for drøftingen.

UNIVERSITETET I BERGEN

UNIVERSITETETS
UTDANNINGSUTVALG

Ephorte:2018/8051

Sak 86/18 Meritteringsordninger

Orienteringssak

Notat fra Studieadministrativ avdeling

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Studieadministrativ avdeling
Møte: 8. november 2018

Ephorte: 2017/1406

Bakgrunn

Meritteringsordningen FUND, Fremragende underviser og undervisningsmiljø, ble innført ved UiB gjennom styrevedtak i juni 2017. Vedtaket bygger på grundig forarbeid, og forutsetter at fakultetene er i gang med utprøving av hele eller deler av ordningen innen utgangen av vårsemesteret 2019. Gjennom sin behandling av kvalitetsmeldingen har Stortinget bestemt at universiteter og høyskoler skal ha etablert meritteringsordninger innen 1. juli 2019.

Som høstens debatt i På Høyden har vist, har fakultetenes innføring av meritteringsordninger skapt engasjement i form av kritiske innvendinger til og varmt forsvar for modellene som er valgt.

Status for FUND ved fakultetene er som følger:

- **Det Matematisk-naturvitenskapelige fakultet**
har etablert en ordning som gir den pedagogiske kvalifikasjonen Fremragende underviser (Excellent Teaching Practitioner). Meritterte undervisere danner fakultetets Pedagogiske akademi. Ordningen er i første omgang en prøveordning for 5 år, de første underviserne ble merittert juni 2017 og årets søknadsfrist var 1. oktober.
- **Det samfunnsvitenskapelige fakultet**
har, etter vedtak i fakultetsstyret i juni, lyst ut for første gang høsten 2018, med søknadsfrist 31. januar. Vurderingskriteriene er i hovedsak sammenfallende med kriteriene i ordningen ved Det Matematisk-naturvitenskapelige fakultet. I november arrangerer fakultetet workshop for søkere, om hvordan lage pedagogisk mappe/teaching portfolio, og hvordan oppfylle kravene til dokumentasjon.
- **Det humanistiske fakultet**
har, etter behandling i to fakultetsstyremøter høsten 2018, vedtatt en ordning med vurderingskriterier som vektlegger systematisk kvalitetsarbeid i emner og studieprogram. Første gangs utlysning gjennom meritteringsordningen skjer i 2019.
- **Det psykologiske fakultet**
oppnevnte i juni 2018 en arbeidsgruppe med mandat til å foreslå organisering og kriterier for merittering av undervisere ved fakultetet. Gruppen har levert sitt forslag i oktober, og fakultetet vil følge det opp i sine organer. Fakultetsstyret skal behandle saken i desember.

- **Det medisinske fakultet**
har, i forlengelse av vedtatt handlingsplan for utdanning 2018-2022, startet en utredningsprosess i høst. Fakultetets enhet for læring har fått i oppdrag å foreslå en meritteringsordning som blir gjenstand for høring og behandling i fakultetets organer våren 2019.
- **Det juridiske fakultet**
har, i sin Handlingsplan for utdanning 2018-2019, vedtatt å utrede og etablere en meritteringsordning. Arbeidet ses i sammenheng med omlegging av masterprogrammet i rettsvitenskap.
- **Fakultet for kunst, musikk og design**
er i gang med å utrede en ordning som ivaretar utdanningenes faglige egenart. Saken har vært til orientering i fakultetsstyret høsten 2019. Orienteringen omfattet en presentasjon av erfaringer fra Det Matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

Saken legges fram for Utdanningsutvalget til orientering.

Ephorte:

**Sak 87/18 Status pilotprosjektet Akademisk skrivestøtte
ved UiB**

Notat fra Universitetsbiblioteket
Orienteringssak

Notat

Til: Utdanningsutvalget
Fra: Universitetsbiblioteket
Møte: 8. november 2018

Ephorte:

Bakgrunn

Skrijving er en grunnleggende akademisk ferdighet som fasiliterer kritisk tenkning, læring, dialog og formidling. Samtidig er skrijving en ferdighet som studenten må lære og utvikle gjennom hele studieløpet, for å bli del av det faglige fellesskapet. Skriftlig formidling må også utvikles som en overførbart ferdighet som forbereder studentene på et arbeidsliv utenfor akademien. I UU-sak 30/17 ble UB bedt om å koordinere et pilotprosjekt for akademisk skrivestøtte ved UiB.

Status pr 17.10.2018

Etter UBs dialog med prodekanene for undervisning ved fakultetene, ble det valgt to piloter; geografi og biologi. Prosjektet hadde sitt første interessentmøte i desember 2017. Representanter fra pilot-fagene geografi og biologi, SA, UPED/IPED, FoF og UB deltok. Det ble nedsatt en rådgivende ressursgruppe, en styringsgruppe og en arbeidsgruppe/prosjektgruppe for skrivestøtteprosjektet. Her ble også retningen på fortsettelsen av pilotprosjektet lagt, nemlig digital skrivestøtte.

Med dette som bakgrunn har prosjektgruppen arbeidet mot modeller hvor skriverelaterte læringsutbytter brytes ned i moduler hvor vurderingskriterier er tydelige for studenter og lærere. For hver modul vil det produseres en kortfattet innføring/e-læringsprodukt, for eksempel i videoformat eller podcast, som kan benyttes i omvendt undervisning, eller som opplæring av studentveiledere som skal gi tilbakemelding på tekst. I tillegg vil forslag til øvingsoppgaver knyttes til hver modul.

Prosjektgruppen har hatt jevnlig møter siden februar 2018. De første møtene gikk til å konkretisere mål og høste erfaringer fra eksisterende opplegg. Vi tok utgangspunkt i rapporten "Helhetlig og kontinuitetsbærende skriveundervisning ved Det humanistiske fakultet" (2008) som anbefaler en modell for hvordan skrijving kan implementeres gjennom studieløpet i et fag. Her vektlegges øvelse, progresjon og repetisjon. Under prosjekttiden er Office365 blitt lansert som et verktøy som kan integreres med MittUiB for tilbakemelding på tekst, noe som åpner for digitale skrivegrupper som læringsaktivitet.

Videre har prosjektgruppen hittil planlagt og produsert enkle digitale læringsobjekter (eksempler: <https://vimeo.com/277274331>, <https://vimeo.com/289078144>, <https://vimeo.com/295790401>) som inngår i en akademisk skriveprosess. Flere av disse er implementert i fagundervisning, og vil bli evaluert. 29.-30.oktober arrangeres det et seminar for prosjektets interessenter inkludert studenter, "Teaching and learning disciplinary writing", med eksterne ressurser fra Universitetet i Bielefeld https://www.unibielefeld.de/Universitaet/Einrichtungen/SLK/schreiblabor/ueber_uns.html. Seminaret finansieres av prosjektmidler mottatt fra Nasjonalbiblioteket. Prosjektgruppen vil i tiden fremover legge vekt på utvikling av guidene for bruk av de digitale læringsverktøyene, samt utvikle en struktur på gjenfinning av disse i MittUiB, i tillegg til produksjon av planlagte e-læringsobjekter.

Det vil bli utarbeidet en rapport innen prosjektslutt 30.6.2019, som kan danne grunnlag for å vurdere hvilke modeller for akademisk skrivestøtte det er hensiktsmessig å tilby, modeller for ansvarsdeling og behovet for langsiktig ressursgruppe for akademisk skrivestøtte ved UiB.

Prosjektets styringsgruppe anbefaler at UU allerede nå starter diskusjonen om organisering og ressurser akademisk skrivestøtte ved UiB.

Ephorte:

Sak 88/18 **Lektorutdanningen**
Rapport fra arbeidsgruppe
Notat fra Studieadministrativ avdeling
Orienteringssak

Notat

Til: Utdanningsutvalget

Fra: Styringsgruppen for lektorutdanningen

Møte: 8. november 2018

Bakgrunn

Styringsgruppen nedsatte høsten 2017 en arbeidsgruppe som skulle identifisere strukturelle og økonomiske flaskehalser i lektorutdanningen, og komme med forslag til bedre ressursutnyttelse, insentiver og strukturelle endringer som kan gi økt kvalitet og gjennomstrømning i utdanningen.

Mandatet til arbeidsgruppen var todelt. I trinn 1 skulle gruppen gjennomgå status for lektorutdanningen ved UiB, sett i forhold til lektorutdanningen ved sammenlignbare institusjoner, mens den i trinn 2 skulle foreslå tiltak for økt kvalitet og gjennomstrømning.

Styringsgruppen behandlet rapporten i møte 12. september 2018. Styringsgruppen var enig om at rapporten er god og grundig, men at den har sine mangler knyttet til redegjørelsen for økonomisituasjonen samt ressursene knyttet til lektorutdanningen. Det er derfor behov for en utredning av økonomiske konsekvenser av forslagene fra arbeidsgruppen.

Det var enighet i styringsgruppen om at et forenklet løp for praksis må prioriteres, og at praksisløpet blir mer samordnet mellom fakultetene.

Arbeidsgruppen for struktur og økonomi i lektorutdanningen foreslår at det opprettes et lektorsenter. Det er forespeilet at ett lektorsenter vil være et strukturelt tyngdepunkt for noen av de faglig-administrative kapasitetene som tilhører lektorutdanningen. En slik faglig-administrativ enhet med variert skolekompetanse vil blant annet kunne organisere prosjektsøknader og følge opp KDs utspill i sektoren. Det vil også kunne adressere lektorstudentenes felles faglig-sosiale behov og ha et grep om fagets profilering og identitet. En forutsetning vil da være at en slik struktur i minst mulig grad går på bekostning av de fordelene man har med dagens desentralisering i fagmiljøene.

Styringsgruppen for lektorutdanningen vurderer forslaget om et lektorsenteret som et ønsket og positivt tilskudd til lektorutdanningen, og at det er viktig med en tydelig visjon. Økonomien omkring opprettelsen av et lektorsenter er ikke gjennomgått eller avklart.

Styringsgruppen for lektorutdanningen sluttet seg til rapporten med de endringene som framkom i møtet, og anbefaler Utdanningsutvalget å slutte seg til forslagene i rapporten, og å anbefale det samme overfor Universitetsstyret.

Om rapporten

Arbeidsgruppen har lagt til grunn at det er ønskelig og nødvendig å øke volumet og kvaliteten på lektorutdanningen ved UiB, og skisserer en del mål, som også knytter seg til *Lærerutdanning 2025, Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene*:

- En enhetlig lektorutdanning med tydelig faglig profil basert på UiBs styrker som forskningsbasert breddeuniversitet.
- En tydeligere organisering som gir profil utad og tyngde innad i institusjonen
- Større opptak og flere studenter gjennom studiet på 5LU
- Utviklet praksisarena. Lektorutdanningen må styrke praksis- og forskningssamarbeidet med skolene. Dette er et hovedpunkt i *Lærerutdanningen 2025*.
- Koordinert skoleforskning. Lektorutdanningen bør hvile på en sterk skoleforskning der de ulike fagmiljøene er godt koordinert.
- God fleksibilitet. Lektorutdanningen bør forsøke å utnytte det faglige potensialet ved UiB ved å få flere skolefag og åpne for flere fagkombinasjoner enn man tillater i dag på 5LU.
- Institusjonssamarbeid. Lektorutdanningen bør etterstrebe et tettere samarbeid med HiVolda og særlig HVL.
- Velfungerende internasjonalisering og studentutveksling.
- Lektorutdanningen må koordineres med UiBs EVU-tilbud.
- Lektorutdanningen må sikres tilstrekkelige ressurser og en gjennomslagskraftig økonomi.

For å nå disse målene, kommer arbeidsgruppen med en rekke anbefalinger, som oppsummert omhandler følgende:

- En tydelig og enhetlig organisering av lektorutdanningen
 - Oppretting av et faglig-administrativt lektorsenter uten spesifikk fakultetstilknytning
- Økt volum på 5LU, blant annet ved omgjøring av PPU-plasser
- Styrket identitet og kullfølelse hos lektorstudentene
- Studieløporganisering uten kollisjonsproblemer
 - Enhetlig praksisordning på 5LU
- Enklere utveksling
- Bedret integrering av disiplin-fag og profesjonsfag
- Videreutviklet skolesamarbeid
 - Delte stillinger
 - Utlysning av faglig stilling knyttet til partneskolesamarbeidet
- Tilstrekkelig praksis-tilbud
- En økonomisk sunn lektorutdanning med tilstrekkelige ressurser
 - Tilføring av midlertidige, treårige satsningsmidler til fagområder og administrasjon som skal håndtere nødvendig volumøkning
 - Oppretting av et særlig ansvar for oversikt over ressursbruk og økonomi innen lektorutdanningen

Forslag til progresjonsplan

1. Forarbeid til oppretting av lektorsenter, inkludert utredning av økonomiske konsekvenser av forslagene i rapporten.
2. Utlysning av stilling knyttet I partnerskolesamarbeid
3. Utlysning av stilling som leder for senteret.
4. Forslag til enhetlig praksisordning ved 5LU ved Programrådet.
5. Opprette gruppe som skal komme med forslag til studieløpsorganisering, hvordan unngå kollisjoner og integrere profesjonsfag.
6. Oppretting av lektorsenter.

Vurdering

Arbeidsgruppen presiserer at den nåværende styringsstrukturen av lektorutdanningen ved UiB ikke løser organiseringsutfordringene som preger lektorutdanningen. Det beskrives kort i rapporten hvordan lektorutdanningen er organisert ved UiO og NTNU. Det inngikk ikke i arbeidsgruppens mandat å komme med et fullt utformet forslag til hvordan et lektorsenter skal være organisert eller hvilket mandat et slikt senter skal ha. Arbeidsgruppen har lagt fram et organisasjonskart (vedlegg 1 i rapporten) som kan danne grunnlaget for videre diskusjon.

Et lektorsenter kan være et løft for å samordne lektorutdanningen ved UiB og vil vise at lektorutdanningen satses på.

Høsten 2018 har det vært flere saker i tilknytning til praksisavviklingen og studentenes opplevelse av lektorutdanningen. Dette er blitt belyst igjennom nyhets saker og møter med studenter. Dette har vist viktigheten av å prioritere de punktene som arbeidsgruppen foreslår som kan styrke kvaliteten i lektorprogrammene. I det overnevnte forslag til framdriftsplan bør punktene 4 og 5 prioriteres

Det bør vurderes at lektorutdanningen kan inngå som pilot i prosjektet Læringsdesign (inn under diguib) som fokuserer på å utvikle helhetlige studieprogram og emne med hovedvekt på samsvar mellom læringsutbyttebeskrivelser og lærings-, undervisnings – og vurderingsformer.

Rapporten legges fram til orientering.

Vedlegg:

Rapport. Arbeidsgruppe – struktur og økonomi i lektorutdanningen